

CARLO GOLDONI

YABANLAR

Çeviren:

Prof. Samim Sinanoğlu

Cumhuriyet

DÜNYA KLASİKLERİ DİZİSİ: 149

Y A B A N L A R

Bu kitabın hazırlanmasında, MEB İtalyan Klasikleri dizisinde yayınlanan birinci baskısı temel alınmış ve çeviri dili günümüz Türkçesine uyarlanmıştır.

Yayma hazırlayan: Egemen Berköz
Dizgi: Yeni Gün Haber Ajansı Basın ve Yayıncılık A.Ş.
Baskı: Çağdaş Matbaacılık Yayıncılık Ltd. Şti.
Mayıs 2001

CARLO GOLDONI

YABANLAR

İtalyancadan çeviren:
Prof. Samim Sinanoğlu

Hümanizma ruhunu arılama ve duymada ilk aşama, insan varlığının en somut anlatımı olan sanat yapıtlarının benimsenmesidir. Sanat dalları içinde edebiyat, bu anlatımın düşünce öğeleri en zengin olanıdır. Bunun içindir ki bir ulusun, diğer ulusların edebiyatlarını kendi dilinde, daha doğrusu kendi düşüncesinde yinelemesi; zekâ ve anlama gücünü o yapıtlar oranında artırması, canlandırması ve yeniden yaratması demektir. İşte çeviri etkinliğini, biz, bu bakımdan önemli ve uygarlık davamız için etkili saymaktayız. Zekâsının her yüzünü bu türlü yapıtların her türlüüne döndürebilmiş uluslarda düşüncenin en silinmez aracı olan yazı ve onun mimarisi demek olan edebiyatın, bütün kitlenin ruhuna kadar işleyen ve sinen bir etkisi vardır. Bu etkinin birey ve toplum üzerinde aynı olması, zamanda ve mekânda bütün sınırları delip aşacak bir sağlamlık ve yaygınlığı gösterir. Hangi ulusun kitaplığı bu yönde zenginse o ulus, uygarlık dünyasında daha yüksek bir düşünce düzeyinde demektir. Bu bakımdan çeviri etkinliğini sistemli ve dikkatli bir biçimde yönetmek, onun genişlemesine, ilerlemesine hizmet etmektir. Bu yolda bilgi ve emeklerini esirgemeyen Türk aydınlarına şükran duyuyorum. Onların çabalarıyla beş yıl içinde, hiç değilse, devlet eliyle yüz ciltlik, özel girişimlerin çabası ve yine devletin yardımıyla, onun dört beş katı büyük olmak üzere zengin bir çeviri kitaplığımız olacaktır. Özellikle Türk dilinin bu emeklerden elde edeceği büyük yararı düşünüp de şimdiden çeviri etkinliğine yakın ilgi ve sevgi duymamak, hiçbir Türk okurunun elinde değildir. 23 Haziran 1941.

Milli Eğitim Bakanı
Hasan Âli Yücel

SUNUŞ

Cumhuriyet'le başlayan Türk Aydınlanma Devrimi'nde, dünya klasiklerinin Hasan Âli Yücel öncülüğünde dilimize çevrilmesinin, kuşkusuz önemli payı vardır.

Cumhuriyet gazetesi olarak, Cumhuriyetimizin 75. yılında, bu etkinliğı yineleyerek, Türk okuruna bir "Aydınlanma Kitaplığı" kazandırmak istedik.

Bu çerçevede, 1940'lı yıllardan başlayarak Milli Eğitim Bakanlığı'nca yayınlanan dünya klasiklerini okurlarımıza sunmaya başladık.

Büyük ilgi gören bu etkinliğı Milli Eğitim Bakanlığı'nca yayınlanmamış -ancak Aydınlanma Devrimi yarıda kalmasaydı yayınlanacağına kesinlikle inandığımız- dünya klasiklerini de katarak sürdürüyoruz.

Cumhuriyet

ÖNSÖZ

Yabanlar Goldoni'nin en ünlü ve en başarılı güldürülerinden biridir, ilk kez 16 Şubat 1760 günü Venedik'te San Luca Tiyatrosu'nda oynanmıştır. Yazarın öbür güldürülerinde göze çarpan canlılık, doğallık ve yalınlık gibi nitelikler Venedik diliyle yazılmış olan bu yapıtında daha da belirgindir.

Ortadan kalkmak üzere olan eski göreneklerin yerine yeni, daha özgür bir yaşam görüşünün yerleşmeye yüz tuttuğu bir çağdayız. Bu fon üzerinde, özyapılan derece bakımından farklı, fakat aslında birbirlerine benzeyen dört kişi, dört "yaban", eş ve çocuklarına gösterdikleri aşın sertlik sonucunda elde etmek istediklerinin tam tersine varırlar. Kadınları saran haklı özgürlük isteği, güldürünün ana çizgisini oluşturan "düzen" hep kadınları evlerine kapatmış olan kocaların anlayışsızlığından ileri gelmektedir. Çeşitli tavırlarıyla Margherita, Marina ve Felice yaban kocalarının özyapılarını aydınlatıyor, onların ince betimlerini tamamlıyorlar. *"Otelci Kadın"* ile birlikte sahnelerde hâlâ yer alan bu güldürünün baş "yaban"ı Lunardo Crozzola çağdaş güldürü yapıtlarında eşine ender raslanan bir kişi-

.İn özyapısı o kadar güçlü bir biçimde çizilmiştir ki, birkaç benzerine ancak Moliere'in oyunlarında raslanabilir.

Yabanlar'm gülünçlüğünün arkasında ciddi bir dram gizlidir: Yapıtın ortasında yer alan büyük sahnede, özyapılann çatışmasıyla yaşlılarla gençlerin savaşımından veya kadının erkeğe üstün gelmesinden çok duygunun bencilliğe karşı elde ettiği utku canlandırılmaktadır. Başyapıtın büyük insanca niteliği de bundan ileri geliyor.

Prof. Samim Sinanoğlu

Y A B A N L A R

KİŞİLER

CANCIANO.	<i>Bir Venedikli.</i>
FELICE.	<i>Canciano'nun karısı.</i>
KONT RICCARDO.	
LUNARDO.	<i>Tüccar.</i>
MARGHERITA.	<i>Lunardo'nun ikinci karısı.</i>
LUCIETTA.	<i>Lunardo'nun birinci karısından olan kızı.</i>
SIMON.	<i>Tüccar.</i>
MARINA.	<i>Simon'un karısı.</i>
MAURIZIO.	<i>Marina'nın eniştesi.</i>
FILIPPETTO.	<i>Maurizio'nun oğlu.</i>

Olay Venedik'te geçer.

BİRİNCİ PERDE

BİRİNCİ SAHNE

Lunardo'nun evinde bir oda.

Margherita iplik eğirir; Lucietta çorap örür.

Her ikisi de oturmaktadır.

LUCIETTA.- Hanım anne?

MARGHERITA.- Ne var, kızım?

LUCIETTA.- Karnaval bitmek üzere.

MARGHERITA.- Ne dersin, kızım, çok eğlendik, değil mi!

LUCIETTA.- Aman ne eğlendik! Eski püskü bir güldürü bile görmedik.

MARGHERITA.- Şaşıyor musun sen buna? Ben hiç şaşmıyorum. Evleneli neredeyse on altı ay oluyor; babanın beni bir yere götürdüğünü gördün mü hiç?

LUCIETTA.- Ya ben? Bilir misiniz, yeniden evlensin diye can atıyordum. Evde yapayalnızken, içimden: "Anlıyorum, babamı" diyordum; beni bir yere göndermek istemiyor; gönderecek kimsesi yok ki, göndersin., eğer evle-

nirse, annemle giderim. İşte evlendi; evlendi, ama bu evlenmenin ne bana bir yaran, oldu ne de size.

MARGHERITA. - Hödüğün biri, kızım. Kendisi eğlenmiyor, neyse; ama bizim eğlenmemizi de istemiyor. Hem, bilir misin, gelinlik kızken benim eğlencem hiç eksik olmazdı. İyi yetiştirdiler beni. Annem ince bir kadındı; bir şey hoşuna gitmedi mi, bağınıp çağırmasını bilir, gerekirse kollarını sıvardı. Ama, zamanı gelince de, eğlenmemizi çok görmezdi. Bakın hele, güzün iki üç kez tiyatroya giderdik, karnavalda da beş altı kez. Bir loca anahtarı veren olursa, operaya bile götürürdü, yoksa güldürüyü giderdik: Anahtarcıyı alır, paracıkları da sayardı. Bazen, bakın hele, Ridotto'ya (*) giderdik; arasıra piyasa yapmaya çıkardık, bazen alandaki falcı kadınlara veya kukla oyunlarına giderdik; bir iki kez cambazlara gittiğimiz olurdu. Evde kalsak, hep bir gelenimiz gidenimiz bulunurdu. Akrabadan, dosttan bir iki genç de gelirdi; ama, bakın hele, hiçbir tehlike yoktu.

LUCIETTA, *kendi kendine*. - Bakın hele, bakın hele... Altı kez söyledi şu lafı.

MARGHERITA. - Hayır, ben sabahtan akşama kadar gezip tozmaktan hoşlananlardan değilim. Ama arasıra eğlenmeyi benim de canım ister, doğrusu.

LUCIETTA. - Ya ben zavallı? Kapıdan dışarı ayak attığım yok. Pencereden görünmeme bile razı değil. Geçen gün şöyle bir çıkıvermişim; o geveze yufkacı kadın görmesin mi? Tutup yetiştirivermiş. Güzel bir sopa çekecek diye ödüm koptu.

(*) Venedik'te Dandolo Sarayı'nda, iyi kötü her çeşit insanın gittiği toplantı yeri.

MARGHERITA. - Ya bana? Söylemediği kalmadı, senin yüzünden.

LUCIETTA. - Tanrım! Ne yapmışım, sanki?

MARGHERITA. - Kızım, sen hiç olmazsa, kocaya varacaksın; ya ben? Ölünceye kadar bu adamla kalacağım.

LUCIETTA. - Söylesenize, hanım anne, kocaya varacak mıyım?

MARGHERITA. - İnşallah, kızım.

LUCIETTA. - Söylesenize, hanım anne, ne zaman varacağım?

MARGHERITA. - Bakın hele, Tanrı ne zaman kısmet ederse, o zaman.

LUCIETTA. - Tanrı beni haberim olmadan mı evlendirecek?

MARGHERITA. - Öyle şey olur mu, kızım? Elbet senin de haberin olacak.

LUCIETTA. - Ama şimdiye kadar bana bir şey söyleyen olmadı.

MARGHERITA. - Olmadıysa, olur elbette.

LUCIETTA. - Ortada bir şey mi var yoksa?

MARGHERITA. - Hem var, hem yok. Kocam bir şey söylememi istemiyor.

LUCIETTA. - Kuzum hanım anne, söylesenize!

MARGHERITA. - Yok kızım, gerçekten olmaz.

LUCIETTA. - Kuzum, tek sözcük...

MARGHERITA. -Bir sözcük edecek olsam, bir canavar gibi gözlerimi oyar o benim.

LUCIETTA. - Söylediğinizi nerden bilecek?

MARGHERITA. - Bakın hele, sen söylemez misin sanki?

LUCIETTA. - Bakın hele, vallahi söylemem.

MARGHERITA. - Bu "bakın hele" de ne oluyor?

LUCIETTA, *alaylı*. - Ben de bilmiyorum., huy edinmişim, farkında olmadan söyleyiveriyorum.

MARGHERITA, *kendi kendine*. - Belli ki alay ediyor benimle, haspa...

LUCIETTA. - Haydi, hanım anne, söyleyin.

MARGHERITA. - Sen işine baksana! Daha bitiremedin mi şu çorabı?

LUCIETTA. - Nerdeyse bitti.

MARGHERITA. - Baban gelir de, bitmemiş görürse, pencere önünde oturup durdun diye başlar yine., ben de istemem, bakın hele... (*Kendi kendine*.) Allah kahretsin şu huyumu!

LUCIETTA. - Bakın ne çabuk örüyorum... Kısmetimle ilgili bir şey söylemez misiniz, anne?

MARGHERITA. - Hangi kısmet?

LUCIETTA. - "Kocaya varacaksın" dememiş miydiniz bana?

MARGHERITA. - Olabilir.

LUCIETTA. - Ne olur, bir şey biliyorsanız...

MARGHERITA, *biraz öfkeli*. - Ben bir şey bilmiyorum.

LUCIETTA. - Yine tek sözcük, tek sözcük bile söylemiyorsunuz...

MARGHERITA. - Of, bıktım artık!

LUCIETTA, *kızarak*. - Adı batası!

MARGHERITA. - Ne oluyorsun, kızım?

LUCIETTA. - Beni seven bir tek kimsem yok dünyada.

MARGHERITA. - Ben seni çok bile seviyorum, haspa.

LUCIETTA, *yavaşça*. - Üvey anne sevgisi...

MARGHERITA. - Ne dedin?

LUCIETTA. - Hiç.

MARGHERITA. - Bak, beni dinle, canımı sıkma; yoksa şimdi... (*Öfkeli.*) Bu evde çektiğim bana yeter. Zaten kocam bütün gün başımın etini yiyor; bakın hele, bir de şu kıza sinirlenmem eksikti!

LUCIETTA. - Ne de çabuk öfkeleniyorsunuz, hanım anne.

MARGHERITA, *kendi kendine.* - Hemen hemen haklı, kızcağız. Ben böyle değildim bir zamanlar; insanlıktan çıktım sanki. Ama ne yapayım? Kurtla yaşayan ulumasını öğrenirmiş meğer!

İKİNCİ SAHNE

Lunardo ile öncekiler.

Lunardo girer, konuşmadan yavaşça yaklaşır.

MARGHERITA, *kalkarak, kendi kendine.* - Şuna bakın, Tanrı aşkına!

LUCIETTA, *kendi kendine.* - Hep böyle, çıt çıkarmadan, kediler gibi gelir. (*Kalkarak, yüksek sesle.*) Hoş geldiniz, babacığım!

MARGHERITA, *Lunardo'ya.* - Efendi, bir merhaba da yok mu?

LUNARDO. - İşinize bakın siz, işinize. Bana iltifat etmek için işinizden kalmayın sakın.

LUCIETTA. - Şu ana kadar çalıştım: Çorap nerdeyse bitti.

MARGHERITA. - Bakın hele, sanki bütün gün çalışmak için tutulmuş gündelikçiyiz biz.

LUNARDO. - Siz bana, doğrusunu söyleyelim, hep böyle karşılık veriyorsunuz.

LUCIETTA. - Haydi, canım babacığım, bari karnavalın şu son günlerinde bağırıp çağırmayın. Bir yere gittiğimiz yok, haydi neyse, ama hiç olmazsa evde başımız rahat olsun.

MARGHERITA. - Ah, bir gün bile bağırmadan edemez, o.

LUNARDO. - Şu saçmalara da bakın! Neyim ben yani, hödük müyüm? Yaban mıyım? Neyinizden yakınabilirsiniz? Namusluca eğlenceleri ben de severim.

LUCIETTA. - Haydi, öyleyse, maskemi takayım da, beni biraz sokağa çıkarın.

LUNARDO. - Ne? Maskeni mi takacaksın?

MARGHERITA, kendi kendine. - İşte şimdi küplere binecek!

LUNARDO. - Seni maskeyle çıkarayım, ha? Bunu ne yüzle söylüyorsun! Doğrusunu söyleyelim, beni hiç yüzümde maskeyle gördünüz mü? Bu maske de neymiş? Haydi, söyletmeyin şimdi beni. Kızlar maske takmaz.

MARGHERITA. - Ya kadınlar?

LUNARDO. - Onlar da takmaz, efendim, onlar da takmaz.

MARGHERITA. - Ya öteki kadınlar nasıl takıyor?

LUNARDO, Margherita'yla alay ederek. - Balon hele, bakın hele! Ben kendi evimi düşünürüm, başkalarına karışmam.

MARGHERITA, *o da alay ederek.* - Çünkü, doğrusunu söyleyelim, hödüğün birisiniz de ondan...

LUNARDO. - Hanım, aklınızı başınıza alın!

MARGHERITA. - Efendi, üstüme varmayın!

LUCIETTA. - Vazgeçin, canım, lanet olsun! Gitmeyiveririm, olur biter. Evde otururum; başımız rahat olsun da...

LUNARDO. - İşitiyor musunuz? Doğrusunu... işitiyor musunuz? Şu kız her zaman...

(Margherita güler.)

LUNARDO, *Margherita'ya.* - Gülüyor musunuz, hanım?

MARGHERITA. - Ne olur gülersem? Gücünüze mi gider?

LUNARDO. - Haydi, gelin ikiniz de şuraya, beni dinleyin. Bazen bana da birşeyler olur, insanın canını çıkarırım. Ama bugün neşeliyim. Henüz karnaval bitmedi; günümüzü gün edelim, olmaz mı?

LUCIETTA. - Ah, keşke!

MARGHERITA. - Haydi, söyleyin bakalım.

LUNARDO. - Dinleyin: Bugün hep birlikte yemek yiyeceğiz.

LUCIETTA, *neşeli.* - Nerede, nerede, babacığım?

LUNARDO. - Evde.

LUCIETTA, *üzgün.* - Evde mi?

LUNARDO. - Evet efendim, evde. Nereye gidecekmışiz? Meyhaneye mi?

LUCIETTA. - Hayır, meyhaneye olmaz.

LUNARDO. - Ben kimsenin evine gitmeye alışkın

değilim; ben, doğrusunu söyleyelim, kimsenin yemeğinden yiyemem.

MARGHERITA. - Haydi, siz ona bakmayın, canım. Söyleyeceğinizi bana söyleyin. Birini mi çağıracaksınız?

LUNARDO. - Evet. Birkaç kişi çağırdım; bize gelecekler; eğleneceğiz, hoşça vakit geçireceğiz.

MARGHERITA. - Kimleri çağırdınız?

LUNARDO. - Çağırdıklarım hep ağırbaşlı kimseler: ikisi evli, hanımlarıyla birlikte gelecekler, eğleneceğiz.

LUCIETTA, *neşeli*. - Ah, ne güzel, ne güzel! (*Lunardo'ya.*) Babacığım, kimler gelecek?

LUNARDO. - Merak mı ettin, küçük hanım?

MARGHERITA. - Haydi, kocağıcım, kimlerin geleceğini bilmeyelim mi?

LUNARDO. - Söyleyeyim mi sizce? Bilirsiniz. Sinyor Canciano Tartussola ile Sinyor Maurizio da le Strope ve Sinyor Simon Maroele gelecekler.

MARGHERITA. - Hay kör şeytan! Üçü de bir soydan., ne de güzel seçmişsiniz.

LUNARDO. - Ne demek istiyorsunuz? Üçü de doğru dürüst insan değil mi?

MARGHERITA. - Öyle ya. Üçü de sizin gibi yaban.

LUNARDO. - Eh, hanım, bugüne bugün, doğrusunu söyleyelim, akli başında olan insanlara yaban deyip geçiyorlar. Niçin biliyor musunuz? Çünkü siz kadınlar fazla incelmişsiniz. Yalınlıktan hoşlanmıyorsunuz; gürültülü eğlenceleri, cümbüşü, hokkabazlığı, çocukça şeyleri seviyorsunuz. Evde kalınca, hapsedilmişsiniz gibi gelir size. Giysileriniz pahalı değilse, beğenmezsiniz; konukluğa gitmez, konuk kabul etmezseniz, içinize bir üzünc çöker, so-

nunu hiç düşünmezsiniz; şu kadirlik aklınız yoktur, sizi kışkırtana kulak verir, yıkılan bunca ev ve bunca aile için söylenenlerden ders almazsınız; size uyanlar için neler söylemezler, size uyanı nasıl tefe alırlar, bilir misiniz! Evinde ciddi ciddi, namusu ve onuruyla yaşamak isteyen de, doğrusunu söyleyelim, can sıkıcı, yaban, hödük derler... Nasıl, güzel konuşmuyor muyum? Söylediklerim doğru değil mi?

MARGHERITA. - Tartışmaya girmek istemem... Nasıl isterseniz, öyle olsun. Demek oluyor ki Sinyora Marina ile Sinyora Felice bize yemeğe gelecekler.

LUNARDO. - Evet efendim. İşte görüyor musunuz? Ben de konuktan hoşlanırım. Herkes karısıyla birlikte gelir: Edepsizlik falan da olmaz. Sonra, doğrusunu söyleyelim... (*Lucietta'ya.*) Ne dinliyorsun sen orada? Şimdi seninle konuşuyorum.

LUCIETTA, *Lunardo'ya.* - Bunlar benim dinleyemeyeceğim şeyler mi, baba?

LUNARDO, *yavaşça, Margherita'ya.* - Ah, şu işi bir becerebilsem.

MARGHERITA, *yavaşça, Lunardo'ya.* - Nasıl, her şey yolunda mı?

LUNARDO, *yavaşça, Margherita'ya.* - Sonra anlatırım. (*Lucietta'ya.*) Haydi, sen git işine.

LUCIETTA. - Ne zararım var benim?

LUNARDO. - Haydi, git işine, diyorum.

LUCIETTA, *kendi kendine.* - Sanki zehirle yoğurulmuş, mübarek.

LUNARDO. - Haydi, durma, yoksa suratına bir tane aşkederim ki...

LUCIETTA. - İşitiyor musunuz, hanım anne?

MARGHERITA, *kızarak*. - Haydi, git dedi mi, durma
git-

LUCIETTA, *kendi kendine*. - Ah, benim anneciğim
olsaydı! Ne yapayım? Çöpçü istese varmaya razıyım.
(ıkar.)

ÜÇÜNCÜ SAHNE

Lunardo ile Margherita.

MARGHERITA. - Sinyor Lunardo, haklı olduğunu o-
nun yanında söylemiyorum, ama doğrusu siz o kıza fazla
kaba davranıyorsunuz.

LUNARDO. - Oldu mu ya? Ne bilirsiniz siz? Seve-
rim onu, ama beni saymasını istiyorum.

MARGHERİTA. - Bir kez olsun onu bir eğlenceye gö-
türdüğünüz oldu mu sanki?

LUNARRDO. - Kız dediğin evinde oturur, şuraya bu-
raya götürülmez.

MARGHERİTA. - Ama bir akşam olsun tiyatroya da
mı gitmesin?

LUNARDO. - Olmaz efendim. Onu kocaya verirken,
"Al kızımı, efendi! Doğrusunu söyleyelim, bugüne kadar ne
maske takmış, ne de tiyatroya gitmiştir" diyebilmek isterim.

MARGHERİTA. - Pek iyi, şu evlenme işi oluyor mu?

LUNARDO. - Kıza bir şey söylemediniz ya?

MARGHERİTA. - Ben mi? Hayır.

LUNARDO. - Sakın ha, sakın ha!

MARGHERİTA - Gerçekten, bir şey söylemedim.

LUNARDO. - Ben öyle sanıyorum ki., işte., kızı verdim.

MARGHERITA. - Kime verdiniz? Söylesenize.

LUNARDO. - Şşt! Duvarın kulağı var. (Çevresine bakınarak.) Sinyor Maurizio'nun oğluna.

MARGHERITA. - Demek Filippettoya verdiniz, ha?

LUNARDO. - Evet, ama şşt!... Kimseye söylemeyin.

MARGHERITA. - Hep sus, sus., nedir bu, Tanrı için, mal mı kaçırıyoruz?

LUNARDO. - Kimse benim işlerimi bilsin istemem.

MARGHERITA. - Yakında mı olacak bari?

LUNARDO. - Yakında olacak.

MARGHERITA. - Kızı istetti mi?

LUNARDO. - Siz tasa etmeyin. Kızı nişanladım.

MARGHERITA, şaşarak. - Nişanladınız bile ha?

LUNARDO. - Evet efendim. Şaşacak ne var?

MARGHERITA. - Kıza bir şey söylemeden mi?

LUNARDO. - Ailenin başı benim.

MARGHERITA. - Pek iyi, ne çeyiz vereceksiniz?

LUNARDO. - Ne istersem, onu veririm.

MARGHERITA. - Öyleyse ben bostan bekçisi miyim burada? Bakın hele, bana da haber vermeden...

LUNARDO. - Bakın hele, bakın hele., söylemiyor muyum işte şimdi?

MARGHERITA. - Pek iyi, ya kızın ne zaman haberi olacak?

LUNARDO. - Evlendiği zaman.

MARGHERITA. - Ya önce birbirlerini görmeyecekler mi?

LUNARDO. - Hayır efendim, görmeyecekler.

MARGHERITA. - Ama birbirlerini beğeneceklerinden emin misiniz?

LUNARDO. - Evin efendisi benim.

MARGHERITA. - Pek iyi, pek iyi. Kız sizin., neme gerek benim, siz bildiğiniz gibi yapın.

LUNARDO. - Benim kızımı kimse görmemeli. Gören de evlenmeli.

MARGHERITA. - Ya gördükten sonra beğenmezse.

LUNARDO. - Babasından söz aldım.

MARGHERITA. - Ne güzel nikah!

LUNARDO. - Ya ne isterdiniz? Sevişsinler mi önce?

MARGHERITA. - Kapı çalıyor, kapı çalıyor. Bakayım, kim gelmiş!

LUNARDO. - Hizmetçi kız yok mu?

MARGHERITA. - Yatakları düzeltiyor. Ben gidip bakarım.

LUNARDO. - Olmaz efendim. Pencereye çıkamazsınız.

MARGHERITA. - Vay başıma gelenler!

LUNARDO. - Siz gitmeyin, istemem. Doğrusunu söyleyelim, evin efendisi benim, ben! (*Çıkar.*)

DÖRDÜNCÜ SAHNE

Margherita, sonra Lunardo.

MARGHERITA. - Bakın, nasıl bir adama düştüm! Dünya yüzünde bir eşi yoktur bunun! Sonra şu, *doğrusunu söyleyelim* demesi yok mu, bakın hele, çatlatacak beni nerdeyse.

LUNARDO. - Kim geldi, biliyor musunuz?

MARGHERITA. - Kim gelmiş?

LUNARDO. - Sinyor Maurizio.

MARGHERITA. - Damadın babası mı?

LUNARDO. - Aman susun. Ta kendisi.

MARGHERITA. - Acaba görüşüp anlaşmak için mi geliyor?

LUNARDO. - Siz öbür odaya gidin.

MARGHERITA. - Kovuyor musunuz beni?

LUNARDO. - Evet efendim, gidin buradan.

MARGHERITA. - Ben de işitmeyeyim mi?

LUNARDO. - Hayır efendim.

MARGHERITA. - Bakın işte, ben neciyim burada?

LUNARDO. - Evin efendisi benim, o kadar.

MARGHERITA. - Ben de sizin karınız değil miyim?

LUNARDO. - Size öbür odaya gidin diyorum!

MARGHERITA. - Aman ne hödük adam!

LUNARDO. - Ayağınızı çabuk tutun!

MARGHERITA, *yavaş yavaş yürüyerek*: - Aman ne yaban!

LUNARDO, *öfkeli*. - Daha söylenecek misiniz?

MARGHERITA. - Aman, ayının biri bu adam!

(*Çıkar.*)

BEŞİNCİ SAHNE

Lunardo, sonra Maurizio.

LUNARDO. - Gitti sonunda. İyilikle bir şey elde etmenin olanağı yok ki., ille bağırıp çağırarak gerek. Onla-

n candan, evet candan severim, ama evimin benden başka efendisi olamaz.

MAURIZIO. - Sinyor Lunardo, saygılarımı sunarım.

LUNARDO. - Günaydın, Sinyor Maurizio.

MAURIZIO. - Oğlumla konuştum.

LUNARDO. - Evlendirmek istediğinizi söylediniz mi?

MAURIZIO. - Evet, söyledim.

LUNARDO. - Pek iyi, kendisi ne diyor?

MAURIZIO. - Olur diyor, ama önce kızı görmeliymiş.

LUNARDO, irkilerek. - Yoo, bakın bu olamaz; böyle bir şey konuşmamıştık.

MAURIZIO. - Haydi canım, öfkelenmeyin! Oğlum, ben ne dersem, onu yapacak.

LUNARDO. - Öyleyse, doğrusunu söyleyelim, çeyiz hazır. Size altı bin akçe vereceğim demiştim, altın bin akçe vereceğim. Altın mı, gümüş mü olsun, yoksa çek mi yazayım? Söyleyin.

MAURIZIO. - Ben para istemiyorum. Karşılık olarak ya tahvil ciro edin yahut da bu parayı en çok gelir sağlayacak bir işe yatıralım.

LUNARDO. -iyi, siz nasıl isterseniz, öyle yaparız.

MAURIZIO. - Sakın giysiye harcayayım demeyin; istemem.

LUNARDO. - Ben size kızı olduğu gibi vereceğim.

MAURIZIO. - ipek giysileri var mı?

LUNARDO. - Bir iki partalı var.

MAURIZIO. - Ben evimde ipekli istemem. Ben yaşadıkça yünlü giymeli; manto, takke, malakof, tüpe, saçına bigudi filan istemem.

LUNARDO. - Hay yaşayasınız, ben de böylesinden hoşlanırım. Kıza mücevher alacak mısınız?

MAURIZIO. - Elbette. Güzel altın bilezikler alacağım. Düğün günü eski karımdan kalma bir mücevher takacağım; bir çift de inci küpe...

LUNARDO. - İyi, iyi. Ama sakın saflık edip bütün bunları yeni modaya göre mihlatayım demeyin.

MAURIZIO. - Deli mi sandınız beni? Moda da neymiş? Mücevherin modası geçer mi hiç? Değerli olan elmasın kendisidir, yoksa yuvası değil.

LUNARDO. - Öyle ama bugün, doğrusunu söyleyelim, mücevherlere yuva yaptırmak için nice paralar döküyorlar!

MAURIZIO. - Doğru, haklısınız! Mücevherlerinize on yılda bir yeni yuva yaptırın, yüz yılda onları iki katına almış olursunuz.

LUNARDO. - Böyle bizim gibi düşünenler pek azdır.

MAURIZIO. - Böyle bizim gibi parası olanlar da pek azdır.

LUNARDO. - Bir de bizim için yaşamasını bilmez diyorlar.

MAURIZIO. - Zavallılar! Acaba bizim yüreğimizin içini görüyorlar mı ki! Ne sanıyorlar sanki, kendilerinin sâ-11 sürdükleri dünyadan başkası yok mu? "Her gereksinmemi karşıyorum, bir eksiklik yok, ne zaman olsa elimi ce-12-13 atıp bin altın çıkarırım" diyebilmek insan için ne zevktir, değil mi dostum?

LUNARDO. - Çok doğru. Sonra nefis yemekler, belliii horozlar, dana butları yemek...

MAURIZIO. - Yaa, üstelik her şeyin en iyisinden, hem de ucuzundan! Çünkü biz parayı peşin veririz.

LUNARDO. - Yaa, kendi evimizde, gürültü patırdı etmeden, dedikoduya olanak vermeden...

MAURIZIO. - Yaa, kimse gelip canımızı sıkamaz bizim.

LUNARDO. - Yaa, kimse de işimize karışamaz.

MAURIZIO. - Yaa, evimizin efendisi biziz.

LUNARDO. - Yaa, kadınlarımız buyuramaz.

MAURIZIO. - Yaa, çocuklar da hadlerini bilirler.

LUNARDO. - Benim kızım da böyle yetiştirilmiştir.

MAURIZIO. - Ya benim oğlum? Bir elmas parçası. Gereksiz yere metelik harcamasına olanak yoktur.

LUNARDO. - Benim kızımın elinden her şey gelir. Evde ona her işi gördürdüm, bulaşık yıkamayı bile.

MAURIZIO. - Ya ben? Hizmetçi kızlarla bir halt etmesin diye, oğluma çoraplarının söküğünü dikmesini, pantolonunu yamamasını öğrettim.

LUNARDO, *gülerek*. - Aferin size!

MAURIZIO, *gülerek*. - Gerçekten öyle.

LUNARDO, *ellerini ovuşturarak ve gülerek*. - Haydi, evlendirelim şunları, olsun bitsin.

MAURIZIO, *ellerini ovuşturarak ve gülerek*. - Ne vakit isterseniz, dostum.

LUNARDO. - Bugün sizi yemeğe bekliyorum. Zaten biliyorsunuz; söylemişim. Dört parça dana özdeni hazırlattım, ama doğrusunu söyleyelim, öyle güzel pişmiş ki...

MAURIZIO. - Yeriz.

LUNARDO. - Keyfimize bakarız.

MAURIZIO. - Eğleniriz.

LUNARDO. - Sonra varsınlar bize yaban desinler.

MAURIZIO. - Yuh!

LUNARDO. - Ahmaklar!

ALTINCI SAHNE

Sinyor Simon 'nun evinde bir oda.

Morina ile Filippetto.

MARINA- Hayır ola, oğlum, nasıl oldu da beni görmeye geldin?

FİLİPPETTO. - İşten çıktım, eve gitmeden önce size bir uğrayayım dedim.

MARINA. - Aferin, Filippetto. Çok iyi ettin. Otursana. Kahvaltı etmez misin?

FİLİPPETTO. - Teşekkür ederim, teyzeciğim, ama eve dönmeliyim. Eğer babam beni evde bulmazsa, göreceğim var.

MARINA. - Teyzen Marina'ya gittiğini söylersin, bir şey der mi?

FİLİPPETTO. - Ah, bilseniz! Bir an ağzını kapadığı yoktur, beni hiçbir zaman özgür bırakmıyor.

MARINA. - Bir yandan da hakkı var. Fakat teyzenin evine gelmene izin vermeli.

FİLİPPETTO. - Söyledim, ama bırakmıyor.

MARINA. - Doğrusu senin baban da benim kocam gibi yaban herifin biri.

FİLİPPETTO. - Simon eniştem evde mi?

MARINA. - Yok, ama nerdeyse gelir.

FILIPPETTO. - O da beni burada görürse, bağıırıp çağırır.

MARINA. - Bırak söylensin. Olur şey mi bu? Sen benim yeğenimsin, kız kardeşimin oğlusun: öldü zavalîi ve diyebilirim ki, dünyada senden başka kimsem yok.

FILIPPETTO. - Benim yüzümden size de bağıırıp çağırmasını istemem.

MARINA. - Ah, oğlum, sen beni düşünme. O bana biraz söylerse, ben ona birçok söylerim. Böyle yapmasam, nice olur benim durumum? Her şeye bir diyecek buluyor. Kocam gibi yaban biri dünyada yoktur sanırım.

FILIPPETTO. - Babamdan da yaban mı?

MARINA. - Bilmem, ama biri neyse, öteki de o.

FILIPPETTO. - Dünyaya geldim geleli, bir kez olsun bir eğlenceye gittiğimi bilmiyorum, işte veya evde, bütün gün çalışırım. Bayram günleri yapılacak yapılır, soma haydi hemen eve. Hep uşağı yanıma katar... Bu sabah beni buraya getirmesi için kandırıncaya kadar akla kararı seçtim. Giudecca'ya (*), Castello'ya (**) bir kez olsun gitmiş değilim. Alan'dan (***) da yaşamım boyunca ancak üç dört kez geçmişimdir. Kendisi ne yaparsa, benim de onu yapmamı istiyor. Akşamın ikisine (****) kadar işte çalışır, sonra yemek yer ve yatarız, tamam., o kadar.

MARINA. - Zavallı çocuk! Durumuna gerçekten acıyorum. Doğru, gençleri koyuvermemeli, ama fazlası da fazladır.

(*) Venedik yakınlarında şirin bir adacık, eğlence yeri.

(**) Venedik'te bir gezinti yeri.

(***) San Marco Alanı.

(****) Bizim saatimizle: Akşamın sekizi.

FILIPPETTO. - Yeter bu kadarı; bilmem, bu durum böyle sürecek mi!

MARINA. - İyile kötüyü ayırt edecek çağdasın, artık seni biraz özgür bırakmalı.

FILIPPETTO. - Haberiniz var mı, teyzeciğim?

MARINA. - Ne haberi?

FILIPPETTO. - Babam bir şey söylemedi mi?

MARINA. - Oo, onu çoktan beri görmüyorum.

FILIPPETTO. - Demek bir şey bilmiyorsunuz.

MARINA. - Hayır, bilmiyorum. Bir gelişme mi var?

FILIPPETTO. - Size söylersem, babama söyler misiniz?

MARINA. - Hayır, hayır; hiç merak etme.

FILIPPETTO. - Aman sakın ha, sakın söylemeyin.

MARINA. - Söylemem diyorum ya sana!

FILIPPETTO. - Dinleyin: Beni evlendirecek.

MARINA. - Sahi mi?

FILIPPETTO. - Kendisi söyledi.

MARINA. - Kız bulmuş mu?

FILIPPETTO. - Evet, teyze.

MARINA. - Kimmiş acaba?

FILIPPETTO. - Söyleyeceğim, ama, kuzum, kimseye bildirmeyin.

MARINA. - Haydi canım, kızdırma beni. O kadar geveze miyim sanki?

FILIPPETTO. - Lunardo Crossola'nın kızıyla evlendirecek.

MARINA. - Evet, evet, biliyorum. Doğrusu kızı değil de üvey anasını, Sinyora Margherita Salicola'yı tanırım; linyor Lunardo ile evlenmişti. Damadın babası gelinin ba-

basının tam dengi., birbirlerini ne de güzel bulmuşlar! Kızı gördün mü?

FILIPPETTO. - Hayır, teyze.

MAPJNA. - Sözleşme imzalamadan önce gösterecekler mi bari?

FILIPPETTO. - Hiç sanmıyorum. -

MARINA. - Bu da güzel! Ya hoşuna gitmezse?

FILIPPETTO. - Hoşuma gitmezse, almam alimallah!

MAPJNA. - Önce görsen, daha iyi olur.

FILIPPETTO. - Pek iyi, ama nasıl göreyim?

MAPJNA. - Babana söyle.

FILIPPETTO. - Söyledim: hemen çıkışıverdi.

MARINA. - Bir yolunu bulsam, sana bu iyiliği yaparım.

FILIPPETTO. - Keşke!

MARINA. - Fakat Sinyor Lunardo dedikleri şu hödük de kızını kimseye göstermiyor ki...

FILIPPETTO. - Bir bayram günü belki...

MAPJNA. - Sus, sus! Kocam geldi.

FILIPPETTO. - Gideyim mi?

MARINA. - Dur.

YEDİNCİ SAHNE

Simon ile öncekiler.

SIMON, *kendi kendine.* - Bu haylazın işi ne burada?

FILIPPETTO. - Hoş geldin, enişteciğim.

SIMON, *sert.* - Hoş bulduk.

MAPJNA. - Yeğenimi ne de güzel karşılıyorsunuz!

SIMON - Ben sizinle evlenirken akrabalarınızı evime sokmamanızı şart koşmuştum.

MARTNA. - Şuna bakın hele! Benim akrabalarım sizden bir şey istemek için kapınızı çalmıyorlar ya! Size geresinimleri yoktur, efendi. Yeğenim kırk yılda bir beni görmeye geldi diye homurdanıp duruyorsunuz. Oduncu olsak, dağdan bile gelsek, çekilir şey değil bu! Bağışlayın, ama siz uygar değil, kaba bir adamsınız, kaba...

SIMON. - Daha söylenecek misiniz? Bu sabah canım bağırp çağırarak istemiyor.

MARTNA. - Yeğenimden nefret ediyorsunuz. Ne kötülük yaptı size?

SIMON. - Bana bir kötülük yapmadı; ben onu severim, ancak evime şunun bunun gelmesinden hoşlanmam.

FILIPPETTO. - Merak etmeyin, bir daha gelmem.

SIMON. - Lütfedersiniz.

MARINA. - Ben gelmesini istiyorum.

SIMON. - Ben de gelmemesini istiyorum.

MARINA. - Benim bu isteklerime engel olamazsınız.

SIMON. - Hoşuma gitmeyen her şeye engel olabiliyim ve olmak da istiyorum.

FILIPPETTO, *gitmek üzere*. - Efendim...

MARINA, *Filippetto'ya*. - Dur sen. (*Simon'a.*) Sizin bu çocukla zorunuz ne?

SIMON. - Evimde istemiyorum, efendim.

MARINA. - Neden?

SIMON. - Neden meden bilmem. Kimseyi istemiyorum, o kadar.

FILIPPETTO. - Teyzeciğim, izninizle ben gideyim.

MARINA. - Haydi git, oğlum. Ben babanla görüşürüm.

FILIPPETTO. - Hoşça kalın; hoşça kaim, enişteciğim.

SIMON. - Güle güle.

FILIPPETTO, *kendi kendine*. - Bu adam babamla pekâlâ boy ölçüşebilir; ondan on kat daha yaban! (*Çıkar.*)

SEKİZİNCİ SAHNE

Marina ile Simon.

MARINA. - Şu işe bakın! Ne yapsın çocukçağız!

SIMON. - Huyumu bilirsiniz. Evimde her şey ben nasıl istersem, öyle olmalı.

MARINA. - Pek iyi, ama yeğenimin size ne zararı dokunuyor?

SIMON. - Hiç. Fakat ben kimseyi istemiyorum.

MARINA. - Öyleyse niçin kendi odanıza çekilmiyorsunuz?

SIMON. - Canım burada oturmak istiyor da, ondan.

MARINA. - Doğrusu, ne de sevimlisiniz! Öteberi aldırdınız mı?

SIMON. - Hayır, aldırmadım.

MARINA. - Yoksa yemek yemeyecek miyiz, bugün?

SIMON. - Hayır.

MARINA. - Yemeyecek miyiz?

SIMON, daha yüksek. - Hayır dedim.

MARINA. - Bir bu eksikti! Şimdi yemek için de öfkeleniyorsunuz.

SIMON. - Öyle ya, size göre ben acayip, budala herfin biriyim.

MARINA. - Pek iyi, ama bugün niçin yemeyecekmişiz?

SIMON, *kaba*. - Dışarda yiyeceğiz de ondan.

MARINA. - İyi, ama bunu bana böyle sevimli bir biçimde söylemeke ne gerek var?

SIMON. - İşte, yine öfkemi kabartıyorsunuz!

MARINA. - Kocacığım, bağışlayın, ama öyle bir huyunuz var ki, insan bazen çileden çıkıyor.

SEVTON. - Canım, huyumu bilmiyor musunuz benim? Biliyorsunuz elbette. Öyleyse niçin böyle gürültü patırtı çıkarıyorsunuz?

MARINA, *kendi kendine*. - Büyük sabır ister, doğrusu! (*Simon'a*.) Yemeğe nereye gidiyoruz?

SIMON. - Birlikte gideceğiz.

MARINA. - İyi, ama nereye?

SIMON. - Ben nereye götürürsem, oraya.

MARINA. - Söylememeniz için bir neden var mı?

SIMON. - Bileceksiniz de ne olacak sanki! Kocanızla birlikte olacaksınız ya, başka şey aramayın!

MARTNA. - Siz galiba kaçırmışsınız! Nereye gideceğimizi, nasıl giyineceğimi, ne türlü insanlarla karşılaşacağımı elbet bilmeliyim. Belki çekinecek kimselerdir, utanmak istemem.

SIMON. - Merak etmeyin, benim gittiğim yerde çekinecek kimse yoktur.

MARINA. - Kim kim gideceğiz?

SIMON. - Birlikte gideceğiz.

MARINA. - Tuhafşey doğrusu!

SIMON. - Tuhaf şey, elbet!
MAPJNA. - Nereye gittiğimi bilmeden mi çıkacağım?
SIMON. - Evet, hanımefendi.
MAPJNA. - Eğer evden adım atarsam, Arap olayım!
SIMON. - Öyleyse aç kalırsınız.
MAPJNA. - Eniştem Maurizio'nun evine giderim.
SIMON. - Enişten Sinyor Maurizio da bizim gideceğimiz yerde yemeğe çağrılı.
MAPJNA. - Neresi orası, canım, neresi?
SIMON. - Gelin benimle., görürsünüz!

DOKUZUNCU SAHNE

Marina, sonra Kont Riccardo ile Felice ve Canciano.

MAPJNA. - Ne de sevimli! Tanrı layığını versin senin gibi adamın! İnsana ne de güzel davranıyor ama! Kapı çalmıyor. (*Sahneye doğru.*) Hey, bakın, kapı çalınıyor. Halimize köpekler güler. Nereye gideceğimi bilmeden, dışarıya yemeğe gidecekmişim! Evet, biraz eğlenmek isterim elbet, ama nereye gideceğimi bilmeden gitmem doğrusu. Ah, nasıl etsem de öğrenebilsem! A! Kim gelmiş?! Sinyora Felice!.. Yanındakiler de kim? Biri o budala kocası. Ya öteki kim acaba? Ne olacak, onun hep hizmet edeni, bir kavalyesi vardır peşinde. Kocasını benimkinin kıyımında, ama Felice başını eğmez; kendi bildiğine gid«r, kocası da zavallı, fino köpeği gibi peşinden... Bu kalabalığı görünce benimki ne diyecek acaba? Aman, ne derse desin; ben çağırmadım ya! Herhalde kaba davranacak değilim konuklara.

FELICE. - Nasılsınız, Sinyora Marina?

MAPVINA. - Hoş geldiniz, Sinyora Felice. Buyurun, efendim.

CANCIANO, üzgün. - Saygılar sunarım.

FJCCARDO, Marina'ya. - Hanımefendinin aşağılık kölesiyim.

MAPJNA. - Cariyenizim. (*Felice'ye.*) Bu efendi kim?

FELICE. - Bir kont, kocamın bir dostu, yabancı bir bey. Değil mi, Sinyor Canciano?

CANCIANO. - Ben bir şey bilmem.

RICCARDO. - Herkesin candan dostu, candan hizmetçisi...

MARINA. - Sinyor Canciano'nun dostu olan bir adam kesinlikle artamlan olan bir adamdır.

CANCIANO. - Dedim ya, ben bir şey bilmiyorum.

MARINA. - Evime birlikte gelir de bir şey bilmez olur musunuz?

CANCIANO. - Birlikte mi?

FELICE. - Birlikte değil de ne sanki?.. Sevgili kont Riccardo, bağışlayın, biliyorsunuz ya karnavaldayız: kocam biraz şaka ediyor. Niyeti Sinyora Marina'yı kızdırmak. Değil mi, Sinyor Canciano?

CANCIANO, *kendi kendine*. - Ne yapalım, katlanmam gerek.

MARINA, *kendi kendine*. - Ah, ne kurnazdır bu kailin! (*Konuklarına.*) Oturmaz mısınız? Buyurun, oturun.

FELICE. - Oturalım biraz. (*Oturur.*) Kont, siz de bu raya buyurun.

RICCARDO. - Talihini iyiymiş: Daha iyi bir yer bulamazdım.

CANCIANO. - Ya ben nereye oturacağım?

FELICE, *Canciano'ya*. - Siz oraya, Sinyora Marina'nın yamna gidin.

MARINA, *Felice'yeyavaşıca*. - Olmaz, kızım; kocam gelirse, nice olur halim?

FELICE, *Canciano'ya*. - Oraya baksanıza, sandalye yok mu orada?

CANCIANO. - Var, hanım, var. Teşekkür ederim (*Bir köşede oturur.*)

RICCARDO, *Canciano'ya*. - Dostum, buraya oturmayı diliyorsanız, buyurun oturun; işi törene boğmayalım. Ben öte yana, Sinyora Marina'nın yanına giderim.

MARINA, *Riccardo'ya*. - Hayır, efendim, hayır. Rahatsız olmayın.

FELICE. - Böyle soğuk soğuk sözlere ne gerek var? Yoksa kocamı kıskanç mı sanıyorsunuz? Hey, Sinyor Canciano, savunun kendinizi. Bakın, sizi kıskanç sanıyorlar. Kont, size de üzüntülerimi bildiririm. Benim kocam centilmendir, eşinin nasıl bir kadın olduğunu bilir. Onun böyle hastalıkları yoktur; olsa bile, ben onları geçirmesini bilirim. Karnavalın dört günceğizini geçirmek için Venedik'e gelmiş, Milano'daki kardeşim tarafından bana salık verilmiş bir bayla, namuslu bir insanla niçin güzel güzel görüşmeyecek misim! Uygur bir kadını ben. Siz ne dersiniz, Marina? Kabalık, hödüklük olmaz mı? Benim kocam o tür insanlardan değildir; ikram ve iltifat etmeyi kendine onur bilir; eşinin eğlenmesinden, saygı görmesinden, güzel güzel söyleşmesinden zevk duyar. Öyle değil mi, Sinyor Canciano?

CANCIANO, *homurdanarak*. - Evet, hamm.

RICCARDO. - Doğrusunu isterseniz, benim bu konuda bir kuşku vardı; fakat, madem ki siz bu kuşkumu gideriyorsunuz, Sinyor Canciano da onaylıyor, artık içim rahat olacak, size hizmet etme onurunu fırsat bileceğim.

CANCIANO, *kendi kendine*. - Şunu ilk kez evime almakla zaten budalalık ettim.

MARINA. - Kont, Venedik'te çok kalacak mısınız?

RICCARDO. - Birkaç gün kalmak niyetiyle gelmiştim; fakat bu güzel kent o kadar hoşuma gitti ki, daha çok kalmak istiyorum.

CANCIANO, *kendi kendine*. - Şeytanlar olsa şunu, ne olur!

FELICE. - Sinyora Marina, demek bugün birlikte yemek yiyeceğiz, öyle mi?

MARINA. - Evet, ama nerede?

FELICE. - Nerede mi? Bilmiyor musunuz?

MARINA. - Kocam yiyeceğiz diye bir şeyler söyledi, ama yerini söylemedi.

FELICE. - Sinyora Margherita'nın evinde.

MARINA. - Lunardolann evinde mi?

FELICE. - Evet.

MARINA. - Şimdi anlıyorum. Düğün varmış, öyle mi?

FELICE. - Ne düğünü?

MARINA. - Haberiniz yok mu?

FELICE. - Bir şeyden haberim yok. Anlatsanıza.

MARINA. - Eeh, önemli haber!

FELICE. - Kim evleniyormuş? Lucietta mı?

MARINA. - Ta kendisi. Ama sakın kimseye söylemeyin.

FELICE, *Marina'ya yaklaşıarak*. - Kuzum, anlatsanıza.

MARINA, *Riccardo ile Canciano'yugöstererek*. - İşıitiler mi?

FELICE. - Sinyor Riccardo, kocama bir şeyler anlattın. Onun yanına gidin, biraz konuşun. Karısıyla konuşurlarsa, zevk duyar; ama kendisinin de bir köşede bırakılmasını istemez. Değil mi, Sinyor Canciano?

CANCIANO, *Riccardo'ya*. - Yok, hayır. Hiç rahatsız olmayın. Neme gerek benim?

RİCCARDO, *Canciano'ya*. - Tersine, ben Sinyor Canciano ile konuşmaktan zevk duyacağım. Kendisinden biraz bilgi rica edeceğim.

CANCIANO, *kendi kendine*. - Yaya kalırsın.

FELICE, *Marina'ya*. - Ee sonra?

MARINA, *Felice'ye*. - Haydi siz de, öyle bir şeytanmışsınız ki...

FELICE. - Öyle olmasam, bu kocayla verem olurdu.

MARINA. - Ya ben?..

FELICE. - Haydi söyleyin... Şu Lucietta işi nedir?

MARINA, *alçak sesle konuşur*. - Size her şeyi söyleyeceğim. Ama yavaş! Kimse duymasın.

RİCCARDO, *Canciano'ya*. - Efendim, bana öyle geliyor ki, siz dediklerimi dinlemiyorsunuz bile.

CANCIANO. - Bağışlayın, benim tasalarım başımdan aşmış, başkalarınınkini dinlemeye halim yok.

RİCCARDO. - Güzel. Öyleyse sizi fazla rahatsız etmeyeceğim. Fakat şu hanımlar aralarında gizlice konuşuyorlar. Bir şey söyleyin de biz de sohbet edelim.

CANCIANO. - Ne söyleyeyim sanki? Ben az konu-

şan bir adamım. Şöyle olmuş veya böyle olmuş, bana ne? Söyleşmeyi sevmem.

RICCARDO, *kendi kendine*. - Yabanın biri bu, belli.

FELICE, *Marina'ya*. - Demek kızı görmedi, ha?

MARINA. - Hayır, görmesini de istemiyorlar.

FELICE. - Olur şey değil bu, doğrusu.

MARINA. - Ah! Bilseniz... Kızı sözleşmeden önce görebilmesi için nelere katlanmaya razıyım.

FELICE. - Evlerine gitse, olmaz mı?

MARINA. - Dünyada olmaz, mümkün değil.

FELICE. - Karnaval şimdi: Maske taktırıp götüremez miyiz?

MARINA. - Aman, kuzum yavaş konuşun, duymasınlar.

FELICE, *Riccardo'ya*. - Haydi, siz kendi işinize bakın. Öyle kulak kabartıp durmayın. Siz birbirinizle konuşun ki, biz de burada konuşalım. (*Marina'ya*.) Bakın, aklıma bir şey geldi. (*Alçak sesle konuşurlar.*)

RICCARDO, *Canciano'ya*. - Bu akşam niyet nereye?

CANCIANO. - Eve.

RICCARDO. - Ya hanımefendi?

CANCIANO - O da eve.

RICCARDO. - Görüşüp konuşacaklarınız mı var?

CANCIANO. - Evet, efendim. Yatakta.

RICCARDO. - Yatakta mı? Saat kaçta?

CANCIANO. - İki. (*)

RICCARDO. - Galiba benimle alay ediyorsunuz.

CANCIANO. - Kölenizin haddiyse...

(*) Bizim saatimizle akşam saat sekizde.

PJCCARDO, *kendi kendine*. - Anlaşılan çattık belaya bu sefer.

FELICE, *Marina'ya*. - Siz ne dersiniz? Olur mu?

MARTNA. - Evet, böyle olur. Fakat yeğenimle görüşmenin çaresini bulmam gerek. Çağırtırsam, kocam küle biner.

FELICE. - Haber gönderin, gelsin beni görsün.

MARINA. - Ya babası?

FELICE. - Lunardolara yemeğe gitmiyor mu? Evden çıkar çıkmaz, gelir; siz bana bırakın.

MARINA. - Pek iyi, ya...

FELICE. - Yağdan sonra bal., siz bana bırakın diyorum.

MARINA. - Öyleyse hemen birini göndereyim.

FELICE, *Riccardo ile Canciano'ya*. - Ne oldu? Dili-nizi mi yuttunuz?

RİCCARDO. - Sinyor Canciano'nun konuşmaya istekleri yok...

FELICE. - Zavallı, başı derttedir kesin, işi başından aşmış., ama kocam nazik bir adamdır, bilir misiniz?

RİCCARDO. - Biraz rahatsız olsalar gerek.

FELICE. - Sahi mi? Vay başıma gelenler! Buna çok üzülürüm doğrusu. Nenez var, Sinyor Canciano?

CANCIANO. - Bir şeyim yok.

FELICE, *Riccardo'ya*. - Rahatsız olduğunu nereden çıkardınız?

RİCCARDO. - Akşam saat ikide yatacağımı söyledi de...

FELICE, *Canciano'ya*. - Öyle mi? insan sağlığına özen göstermeli; öyle değil mi, canım?

CANCIANO. - Öyle, ama siz de benimle birlikte geleceksiniz?

FELICE. - Hah! Tamam! Operaya gidecektik. Unuttunuz mu?

CANCIANO. - Ben operaya gitmem.

FELICE. - Ne? İşte locanın anahtarı. Siz kendiniz almadınız mı bunu?

CANCIANO. - Evet, aldım., beni kandırdınız, aldım; ama ben operaya gitmem. Ben gitmediğim gibi siz de gitmeyeceksiniz.

FELICE. - Ah, canım benim. Şaka ediyor, biliyor musunuz, Sinyora Marina? Benim kocacığım beni ne çok sever: loca tutmuş; kendi de benimle birlikte gelecek. Öyle değil mi, canım? (*Canciano'yayavaşça.*) Bana bak, delilik edeyim deme, sonra karışmam ha!

MARINA, *kendi kendine.* - Vay haspa vay!

FELICE, *Riccardo'ya.* - Bizimle gelmez misiniz? Locada yer çok. Değil mi, Sinyor Canciano?

CANCIANO, *kendi kendine.* - Tanrı senin cezası versin! Bana her istediğini yaptırıyor.

ONUNCU SAHNE

SIMON ile öncekiler.

SIMON, *sert.* - Marina!

MARINA. - Buyurun.

SIMON, *yavaşça.* - Bu gürültü de ne? Bunların işi ne burada? (*Riccardo'yu işaretle.*) Bu da kim?

FELICE. - Oo, Sinyor Simon, saygılar sunarım.

SİMÖN, Feliceye, - Hizmetinizdeyim.. (*Marina'ya.*)

Ha?

FELICE. - Ziyarete geldik.

SİMÖN. - Kimin ziyaretine?

FELICE. - Sizin ziyaretinize, öyle değil mi, Sinyor Canciano?

CANCIANO, *yarım ağızla.* - Evet, efendim.

SIMON, *Marina'ya.* - Siz buradan çekilin.

MARINA. - Kabalık etmemi mi istiyorsunuz?

SIMON. - Siz bana bırakın, canım; çekilin buradan!

FELICE. - Haydi, Marina, kocanızı dinleyin. Bakın, Sinyor Canciano bana bir şey söyledi mi, hemen baş üstüne derim.

MARINA. - Aferin, aferin; anladım, izninizle.

RICCARDO, *Marina'ya.* - Derin saygılarımı sunarım.

SIMON, *alayla, konta.* - Hoş geldiniz, efendim.

MARINA, *konta diz bükür.* - Cariyenizim.

SIMON, *onun gibi diz bükür.* - Kulunuzum, hanımefendi.

MARINA, *kendi kendine.* - Ses çıkarmıyorum, çünkü.. çünkü... Ama bıktım artık bu yaşamdandır. (*Çıkar.*)

SIMON, *Felice'ye.* - Bu bay kim?

FELICE. - Kocama sorun.

RICCARDO. - Eğer kim olduğumu öğrenmek istiyorsanız, siz sorma sıkıntısına ssokmadan ben söyleyeyim. Ben Abruzzo Şövalyesi, Kont Riccardo degli Arcolai'yim; Sinyor Canciano'nun dostu, Sinyora Felice'nin hizmetçisiyim.

SIMON, *Canciano'ya, yavaşça.* - Demek siz karınızın bu tür köpeklerle alışveriş etmesine izin veriyorsunuz, ha?

CANCIANO, *Simon'a, yavaşça.* - Ne gelir elimden?

SIMON. - Yuh size! (*Çıkar.*)

FELICE. - Görüyor musunuz adamdaki saygıyı? Oturun, boynunuz altınızda kalsın bile demeden çıkıp gitti. Farkı görüyor musunuz, Sinyor Riccardo? Kocam benim, oysa, uygar bir insandır; böyle bir davranışta bulunması düşünülemez bile. Ne yazık ki, sizi bu akşam bizimle birlikte yemeğe götüremeyeceğiz. Öyle değil mi, Sinyor Canciano?

CANCIANO. - Ben de size diyorum ki...

FELICE. - Haydi, canım, gelin buraya, bay andavallı... (*Bir koluna Canciano'yu, ötekine Riccardo'yU alır, hep birden çıkarlar.*)

İKİNCİ PERDE

BİRİNCİ SAHNE

Lunardo'nun evinde bir oda

Giyinip kuşanmış olan Margherita ile Lucietta.

LUCIETTA. - Aferin size, anne. Ne güzel giyinip kuşanmışsınız!

MARGHERITA. - Ne yapayım, kızım! Bugün konuklar gelecek. Karşlarına, bakın hele, bir köylü kadın gibi çıkacak değilim ya.

LUCIETTA. - Ya ben?... Bu kılıkta bana ne derler?

MARGHERITA. - Kızlara böylesi yakışır. Nen var ki?

LUCIETTA. - Öyle ya, nem olacak? Hasta olmadığım zaman, elbette bir şeyim yok.

MARGHERITA. - Ne diyeyim bilmem ki, kızım. Elimde olsa, senin her gereksinmeni gidermeyi elbet ben de isterdim; ama babanın huyunu bilirsin... Konuşulur adam değil ki! Sana bir şeyler gerek desem, gözlerimi oyar alimallah. Kızlar sade giyinmeliymiş. Seni şımartıyo-

ram der. Neme gerek. Bağırıp çağırmasını istemem; ne yaparsa yapsın. Sonuçta, sen benim kızım değilsin. Ne yapayım? Keyfimin istediği gibi davranamam ki...

LUCETTA, *ezgin*. - Evet, kızınız değilim, bunu biliyorum.

MARGHERITA. - Ne demek istiyorsun? Seni sevmiyor muyum sanki?

LUCIETTA. - Sevmesine seviyorsunuz, ama hiç ilgilendiğiniz yok. Kızınız olsam, beni böyle yabancı konukların karşısına önümde önlükle çıkarmazdınız.

MARGHERITA. - Haydi, çıkar önlüğünü.

LUCIETTA. - Peki, çıkarınca ne olacak?

MARGHERITA. - Bakın hele, çıkarınca önlüksüz olacaksınız.

LUCIETTA. - Öyle ya... Benimle alay ettiğinizi anlamıyor muyum sanki?

MARGHERITA. - Güldürüyorsun beni. Nedir istediğin senin?

LUCIETTA. - Ben de, ötekiler gibi, giyinip kuşanmak istiyorum.

MARGHERITA. - Bunu git de babana söyle. Yoksa gizlice bir terzi çağırıp sana giysi mi diktirmemi istiyorsun? Ne olur sonra? Ne sanıyorsun? Sinyor Lunardo'nun gözü kör değil ya, elbette görür...

LUCIETTA. - Giysi demiyorum, ama takacak bir şeylerim olsun. Bakın, bunun dantelalı kollukları bile yok... Şu paçavra gibi yakalıktan da utanıyorum: Büyükannemin zamanından kalma. Ev içinde bu giyeceğe bir diyeceğim yok, ama şöyle biraz göze çarpacak bir şeyler de gerek.

Gencim; bir dilenci kız da olmadığımı göre, bir iki süsün uygun düşeceğini sanıyorum.

MARGHERITA. - Dur. Biraz dantela istersen, ben sana kendiminkilerden vereyim. Bir de inci gerdanlık ister misin?

LUCIETTA. - Hani olsa!

MARGHERITA. - Şimdi gidip getiririm. (*Kendi kendine.*) Acıyorum zavallıcığa. Bakın hele, biz kadınlar hep böyleyizdir. (*Çıkar.*)

İKİNCİ SAHNE

Lucietta, sonra Margherita.

LUCIETTA. - Şuna bakın! Babam istemiyormuş diyor. Bana kalırsa, kendi istemiyor. Evet, babamın yaban olduğu, evinde süs püs istemediği doğru, doğru ama, kendisi giyinip kuşanmanın çaresini buluverdi; canı bir giysi istedi mi, beriki varsın söylensin, yaptmveriyor. Ne kadar zavallıyım! Beni kim düşünecek? Üvey ana işte, başka ne diyeyim? Sonra, t>en onu bilirim: Kendisinden genç ve güzel olduğum için bana kızıyor. Evde onu rahatsız ediyorum. Anne dediğim vakit yaşı büyüyecek diye ödü kopuyor.

MARGHERITA. - Haydi, çıkar önlüğünü.

LUCIETTA. - Hemen, baş üstüne. (*Önlüğünü çıkarır.*)

MARGHERITA. - Yanıma gel de kolluklarını takayım.

LUCIETTA. - Kuzum, göstermez inisiniz?

MARGHERITA. - Bak, yeni gibi.

LUCIETTA. - Aa, ne yapayım ben bu bulaşık bezlerini?

MARGHERITA. - Bulaşık bezleri mi? Cambrais ipliğinden yapılmış bunlar., ben bunları dört kez bile takmadım.

LUCIETTA. - Ne kadar da buruşuk, görmüyor musunuz?

MARGHERITA. - Vay başımıza gelenler! Canım, yeni yıkanıp ütülenmiş mi diye gelip bakacak değiller ya!

LUCIETTA. - Ama sizinkiler tertemiz!

MARGHERITA. - Vay hanımefendi vay! Sen benimle yanşa mı çıkıyorsun? İşte, kolluklar burada; canın isterse, takarsın; yok, daha iyisini istiyorsan, ara da bul... Gel yanıma haydi., zaten senin gibi burun kıvrıranlarla uğraşmanın başı derde girmez de ne olur sanki! *(Kollukları takar.)*

LUCIETTA. - Doğru! Benim için çok sıkıntıya giriyorsunuz. *(Kolluklarını düzeltir.)*

MARGHERITA. - Elbette, üzerime düşenden fazlasını yapıyorum. *(Yukarıki gibi.)*

LUCIETTA. - Aman bir yanınız incinmesin sakın! *(Yukarıki gibi.)*

MARGHERITA. - Pek de küstahsın bu sabah. *(Kollukları düzeltirken çeker.)*

LUCIETTA. - Kuzum, ne çekiyorsunuz öyle? Ne sandınız beni!

MARGHERITA. - Haydi canım, bundan sonra uğraşmam artık seninle, merak etme; nazlı küçük hanım! Buyrukları hizmetçine verirsin., ben karışmam artık senin işine.

LUCETTA. - İnciler sizde mi?

MARGHERITA. - Bir şey bilmiyorum ben. Üstelik azar da mı işiteyim?

LUCIETTA. - Haydi, kuzum anne.

MARGHERITA. - Deli miyim, içime cinler mi girmiş, nedir? Bilmiyorum ki... Bu haspayla uğraşmak için gerçekten deli, kaçık olmak gerek!

(Lucietta ağlar ve mendiliyle gözyaşlarını siler.)

MARGHERITA. - Ne oldu gene? Nen var?

(Lucietta yukarıki gibi.)

MARGHERITA. - Niçin ağlıyorsun? Ne yaptım sana?

LUCIETTA. - İnciden bir., gerdanlık., vereceğim demiştiniz., vermiyorsunuz. *(Ağlar.)*

MARGHERITA. - İyi ama sen beni kızdırıyorsun.

LUCIETTA. - Verecek misiniz?

MARGHERITA. - Haydi, gel yanıma. *(Gerdanlığı takmak ister.)*

LUCIETTA. - Hele bir gösterir misiniz?

MARGHERITA. - Buna damı bir diyecek bulacaksınız? Dur, dur da takayım.

LUCIETTA, *yavaşça homurdanarak.* - Eski püskü bir şey olacak.

MARGHERITA. - Ne diyorsun?

LUCIETTA. - Hiç.

MARGHERITA; *yukarıki gibi.* - Sen hep homurdanırsın.

LUCIETTA. - Bakın! *(Göğsünde kırık bir inci tanesi bulur.)* Kırık bir inci.

MARGHERITA. - Ee? Ne önemi var? Açıver biraz.

LUCETTA, - Hepsi böyle kırık mı?
MARGHERITA. - Şimdi beni söyleteceksin...
LUCIETTA. - Bu gerdanlık ne zamandan kalma
acaba?
MARGHERITA. - Şimdi çeker alırım ha?
LUCIETTA. - Hey Tanrım! Her zaman azarlar durur.
MARGHERITA. - °Sen bir şeyden hoşnut olmuyorsun ki...
LUCIETTA. - Yakıştı mı?
MARGHERITA. - Çok yakıştı.
LUCIETTA. - Yüzümü açıyor mu?
MARGHERITA. - Oldu, diyorum, pekâlâ oldu. (*Kendi kendine.*) Öyle lanet bir özentisi var ki kızın...
LUCIETTA, *cebinden bir ayna çıkararak, kendi kendine.* - Ona hiç de inanmıyorum. Aynaya bakayım.
MARGHERITA. - Cebinde ayna taşıyorsun ha!?
LUCIETTA. - Imh, eski püskü bir şey.
MARGHERITA. - Baban görürse, ne der?
LUCIETTA. - Kuzum, söylemeyin.
MARGHERITA. - işte bak, geliyor.
LUCIETTA. - Hay Allah cezasını versin! "Doğru dü-rüst bakınamadım bile. (*Aynayı gizler.*)

ÜÇÜNCÜ SAHNE

Lunardo ile öncekiler.

LUNARDO, *Margherita'ya-* Ne oluyor, hanım? Bay-rama mı gidiyorsunuz?

MARGHERITA. - Al sana işte! Yıldı bir giyininirim,

ona da dırlanır. Bakın hele, batarsınız diye mi endişe ediyorsunuz?

LUNARDO. - Haftada bir giysi eskitmişsiniz, doğrusunu söyleyelim, benim umurumda değil. Tanrıya şükür, eli kısık insanlardan değilim ben. Yüz altm harcayabilirim, ama böyle hokkabazlıklara değil. Evime gelenler, sizi görünce "Frenk bebeğine de bakın" mı desinler? Haydi, ben kendimle kimseyi eğlendiremem.

LUCIETTA, *kendi kendine*. - Oh olsun! Varsın söylensin!

MARGHERITA. - Ya ötekiler nasıl giyinecekler sanıyorsunuz? Bir ayaklarında iskarpin, ötekinde nalın., böyle mi gelecekler sanki?

LUNARDO. - Onları bırakın, canlan nasıl isterse, öyle gelsinler. Benim evimde şimdiye kadar kimsecikler böyle özenip bezenerek maskaraya dönmemiştir; şimdiden sonra da böyle şeyler istemem, böyle şeylere gelemem, anladınız mı?

LUCIETTA. - Hakkınız var, babacığım. Ben de söylemiştim.

LUNARDO, *Lucietta'ya*. - Bana bak ha! Sakm şunu örnek alayım demeyesin... O da nesi?.. Boynundaki o şeytanlıklar da ne?

LUCIETTA. - Bir şey değil, babacığım. Beş paralık eski püskü bir şey.

LUNARDO. - Çıkar o incileri.

MARGHERITA. - Hakkınız var, Sinyor Lunardo, ona ben de söylemiştim.

LUCIETTA. - Kuzum babacığım, karnavaldayız şimdi.

LUNARDO. - Ne demekmiş? Maskara mı oldunuz? Böyle çocukça şeyler istemem ben. Bugün konuk gelecek.. seni görüp "kız deli, babası da kaçık" demelerini istemiyorum. Ver o incileri bana! (*Almak için ilerler, Lucietta sakınır.*) Bu püsküller ne? Dantelalı kolluk, öyle mi, küçük hanım? Dantelalı kolluk! Bu süprüntüleri kim verdi sana?

LUCIETTA. - Annem.

LUNARDO. - Deli karı! (*Margherita'ya.*) Kızı böyle eğitiyorsunuz, ha?

MARGHERITA. - İsteddiğini yapmadığım zaman kendisinden nefret ediyormuşum, sevmiyormuşum, diyor.

LUNARDO, *Lucietta'ya.* - Bu gariplikler ne zamandan beri esiyor senin aklına?

LUCIETTA. - Annemi giyinmiş kuşanmış görünce, benim de canım çekiverdi.

LUNARDO, *Margherita'ya.* - İşıtıyor musunuz? İşte kötü örnek olmanın sonucu hep bunlar...

MARGHERITA. - O henüz kızdır, bense evli kadınıam.

LUNARDO. - Evli kadınlar kızlara örnek olmalı.

MARGHERITA. - Bakın hele! Ben çocuklarınızla uğraşarak deli olayım diye evlenmedim ki sizinle!

LUNARDO. - Ben de, doğrusunu söyleyelim, evimi Közden düşüresiniz diye almadım ya sizi...

MARGHERITA. - Ben bu eve layığından çok onur veriyorum.

LUNARDO, *Margherita'ya.* - Haydi, hemen gidin soyunun.

MARGHERITA. - Başımı kesseniz, size bu zevki vermeyeceğim.

LUNARDO. - Bu durumda sofraya gelemezsiniz!

MARGHERITA. - Umurumdaydı!

LUCIETTA. - Ya ben, babacığım? Sofraya gelecek miyim?

LUNARDO. - Çıkar şu paçavraları!

LUCIETTA. - Başüstüne, babacığım. Nasıl isterseniz öyle olsun. (*İncilerle kollukları çıkarır.*) Ben söz dinler bir kızım. Bakın şu şeylere! insan bunları takmaya utanır!

LUNARDO, *Margherita'ya*. - Görüyor musunuz? iyi eğitim gördüğü nasıl belli oluyor! Ah, benim zavallı ilk kancığım! Kadın diye öylesine derler işte. Haberim olmadan bir kurdela bile takmazdı; ben istemem dedim mi, sorun kalmaz, karşılık vermeye yeltenmezdi. Neredeysen, Tann senden razı olsun! Cinler mi kaptı beni., ne delilik ettim de yeniden evlendim!

MARGHERITA. - Ben de şaşarım aklıma! Vara vara bir yabana varmışım!

LUNARDO. - Vah zavallıcağız! Neniz eksik sanki? Karnınız doymuyor mu?

MARGHERITA. - Öyle ya, kadının karnı doydu mu, her şeyi tamam demektir.

LUNARDO. - Neniz eksik?

MARGHERITA. - Haydi canım, ağzımı açtırmayın şimdi benim.

LUCIETTA. - Babacığım.. .

LUNARDO. - Ne var?

LUCIETTA. - Bundan sonra, haberiniz olmadan bir şeycik takmayacağım.

LUNARDO. - Aferin kızım.

LUCIETTA. - Hanım annem söylese bile...

MARGHERITA, *Lucietta'ya*. - Seni şeytan seni., biz

biliriz birbirimizi! Bakın hele, yüzüne karşı ondan yana çıkarsın da sonra arkasından habire yetiştirirsin.

LUCIETTA, *Margherita'ya*. - Ben mi?

LUNARDO, *Lucietta'ya*. - Sen sus orada.

LUCIETTA, *Margherita'ya*. - Yalan atıyor.

MARGHERITA, *Lunardo'ya*. - Görüyor musun kızını, nasıl konuşuyor?

LUNARDO, *Lucietta'ya*: - Sus diyorum sana. insan üvey annesiyle böyle konuşmaz. Sen onu saymalı, annen yerine koymalısın.

LUCIETTA, *Lunardo'ya*. - Benden ne yakınması olabilir?..

MARGHERITA, *Lunardo'ya*. - Ben de...

LUNARDO, *Margherita'ya*. - Siz, doğrusunu söyleyelim, durmadan gidin, soyunun: Daha iyi edersiniz.

MARGHERITA. - Sahi mi söylüyorsunuz?

LUNARDO. - Sahi söylüyorum.

LUCIETTA, *kendi kendine*. - Ah, ne seviniyorum!

MARGHERITA. - Şu giysiyi alimallah şimdi yüz parça ederim.

LUNARDO. - Haydi başlayın da ben de yardım edeyim.

LUCIETTA. - Babacığım, birileri geliyor.

LUNARDO. - Saygısız herifler! Seslenmeden giriveriyorlar! (*Lucietta'ya*.) Haydi, git buradan.

LUCIETTA. - Ama niçin?

LUNARDO, *Margherita'ya*. - Gidin, soyunun.

MARGHERITA. - Ne olur, ne derler sanki...

LUNARDO. - Hay Allah senin gibi kadının...

DÖRDÜNCÜ SAHNE

Simon ve Marina ile öncekiler.

MARINA. - Nasılsınız, Sinyora Margherita?

MARGHERITA. - Çok şükür; siz nasılsınız, Marina.

LUCIETA. - Hoş geldiniz.

MARINA. - Hoş bulduk, kızım.

MARGHERITA. - Hoş geldiniz, Sinyor Simon.

SIMON, *sert*. - Hoş bulduk.

MARINA. - Sinyor Lunardo, selamı sabahı kestik mi?
Sabır ister, sizinle!

LUNARDO. - Saygılar sunarım. (*Lucietta'ya.*) Sen çekil, git!

LUCIETTA, *kendi kendine*. - Gebertseler, gitmem.

SIMON. - İşte, Sinyor Lunardo, biz burada sizin lütuflarınıza kavuşmak için toplanmış bulunuyoruz.

LUNARDO, *kendi kendine*. - Şu benim deli kan yok mu, günümü zehir edecek.

SIMON, *Lunardo'ya*. - Bacanağım Maurizio daha gelmedi mi?

LUNARDO, *kendi kendine*. - Maskaraya dönen şu karıyı görünce Sinyor Simon kimbilir içinden neler diyecektir.

MARINA, *Simon'a*. - Baksanıza, ne nezaket! Dinlemiyor bile sizi.

SIMON, *Marina'ya*. - Siz sesinizi çıkarmayın. Ne karıştıyorsunuz?

MARINA, *Simon'a*. - Zerafetini sevsinler!

MARGHERITA. - Haydi, Sinyora Marina, üstünüzü çıkarın.

MARİNA. - Hay hay! (*Şalının tokasını açmak ister.*)

LUNARDO, *öfkeyle Margherita'ya.* - Hanım, öte yana gidin; giysisini, şalını orada çıkartırsınız.

MARGHERITA. - Haydi canım, haydi., beni diri diri yutmayacaksınız ya!.. Sinyora Marina, gelin gidelim.

LUNARDO, *Margherita'ya.* - Hem siz de soyunun.

MARGHERITA. - Ben de mi soyunacağım? (*Gülerrek, Marina'ya.*) Buna ne dersiniz, Sinyora Marina? Ben de soyunayımış! Ne tuhaf adam, değil mi, şu benim kocam?

MARİNA, *Margherita'ya.* - Benden sıkılacak neniz var?

LUNARDO, *Margherita'ya.* - İşıtiyor musunuz. Doğrusunu söyleyelim, *andrie*,(*) giymenize ne gerek vardı?

MARGHERITA. - İlahi Sinyor Lunardo!.. Ya onu gördünüz mü, nasıl giyinmiş?

LUNARDO. - O, evinde değil de ondan. Siz oysa kendi evinizdesiniz.

SIMON, Lunardo'ya. - Ben de bu deliyle iki saat uğraştım. Gene kendi aklınca giyindi. (*Marina'ya.*) Birini gönderin de evden "*cotuss*" unuzu (**) getirsin.

MARİNA. - O göz var mı bende!

MARGHERITA. - Haydi, gelin gidelim, Sinyora Marina.

MARİNA. - Şu işe bakın hele! Üzerimizde sırmalı kumaşlar olsa bari, canım yanmaz.

(*) Bir tür kadın giysisi.

(**) Bir çeşit kısa giysi.

MARGHERITA. - Bunlar böyledir işte. Olsa da, giyirtmezler.

MARINA. - Sinyora Felice'yi görecekler, nasıl giyinmiş!

MARGHERITA. - Siz gördünüz mü onu?

MARINA. - Gördüm ya. Evimize uğradı.

MARGHERITA. - Söyleyin, kuzum, nasıl giyinmiş?

MARINA, *hayranlığını belirterek*. - Sormayın! Mantosunu giymiş!

MARGHERITA. - Mantosunu mu?

MARINA. - Görülecek şey!

MARGHERITA, *Lunardo'ya*. - İşıtıyor musunuz, Sinyor Lunardo? Bakın hele, Sinyora Felice mantosunu giymiş.

LUNARDO. - Ben başkasının işine karışmam. Doğrusunu söyleyelim, bence bu ayıptır, ayıp.

MARGHERITA, *Marina'ya*. - Giysisi nasıldı?

MARINA. - Baştan aşağı gümüş işlemeli.

MARGHERITA, *Lunardo'ya*. - İşıtıyor musunuz? Sinyora Felice'nin gümüş nakışlı giysisi varmış; siz de beni, şu ipekli paçavrayı giydim diye azarlayıp duruyorsunuz.

LUNARDO. - Çıkarın onu, diyorum size.

MARGHERITA. - İsterseniz inanmayın, ama avalin birisiniz. (*Marina'ya*.) Haydi, gelin gidelim, Sinyora Marina. Onlara bakarsak, bizi dünyaya maskara ederler, kimenin yüzüne bakamaz oluruz. Bir şeyim eksik değil, gençliğim de elden gitmedikçe, sefasını sürmek isterim doğrusu. (*Lunardo'ya*.) Üst yanı bu kadar, işte böyle. (*Arkasından Lucietta, çıkar.*)

LUNARDO. - Bu kadın bana meydan okuyor.

MARINA. - Sevgili Sinyor Lunardo, hoş görmek gerek. Özeniyor. Evet, evde bu kadar gösterişe gerek yoktu, ama gençtir: Akli başından bir karış yukarda...

SIMON. - Siz susun. Kendinize baksanız daha iyi edersiniz, geveze hanım!

MARINA. - Eğer şu içinde bulunduğumuz eve saygım olmasa...

SIMON. - Ee?

MARINA. -... bilirim ben size vereceğim yanıtı. (*Kendi kendine.*) Cehennem olası ayı! (*Çıkar.*)

BEŞİNCİ SAHNE

Lunardo ile Simon.

SIMON. - İşte evlen de sür bu sefayı!

LUNARDO. - Benim ilk karımı anımsıyor musunuz? Melek gibi bir kadındı. Buysa keçi gibi inatçı.

SIMON. - Ya ben ne delilik ettim! Kadınlara hiç katlanamazken, çata çata şu zincirini koparmış deliye çattım.

LUNARDO. - Bugünkü günde insan artık evlenemez.

SIMON. - Eğer karını denetiminde tutmaya kalkışırsan, yaban derler; yok kendi başına bırakırsan, ahmağın biri olursun.

LUNARDO. - Doğrusunu söyleyelim, eğer şu kız olmasaydı, namusum üzerine ant içerim ki bir daha kadınlarla başımı belaya sokmazdım.

SIMON. - Evlendiriyorsunuz dediler; öyle mi?

LUNARDO, *öfkeyle.* - Kim dedi?

SIMON. - Karım.

LUNARDO, *yukarıki gibi*. - O nereden duymuş?

SIMON. - Yeğeni söylemiş sanıyorum.

LUNARDO. - Filippetto mu?

SIMON. - Evet, Filippetto.

LUNARDO. - Haylaz, geveze, şebek! Babası ona güvenip söylemişse, o da hemen boşboğazlık etmiştir. O çocuk herhalde benim umduğum çocuk değil. Nerdeyse nişanladığıma pişmanım; nerdeyse, doğrusunu söyleyelim, sözleşmeyi bozacağım.

SIMON. - Teyzesine söyledi diye mi canınız sıkıldı?

LUNARDO. - Evet, efendim. Susmayı bilmeyen güvenilir adam değildir; güvenilir olmayan adama da kız verilmez.

SIMON. - Hakkınız var, dostum. Ama bugünkü günde şu bizim zamanımızın delikanlıları nerede? Anımsıyor musunuz? Babamızın dediğinden zerre kadar çıkmazdık.

LUNARDO. - Benim evli iki kız kardeşim vardı: Onları bugüne dek on kez ya gördüm, ya görmedim.

SIMON. - Ben hemen hemen annemle bile konuşmazdım.

LUNARDO. - Ben bugünkü günde opera, güldürü nedir bilmiyorum.

SIMON. - Beni bir akşam zorla operaya götürmüşlerdi de, aralıksız uyudum.

LUNARDO. - Küçükken babam bana yeni dünya resimlerini mi (*) seyretmek istersin, yoksa yirmi para mı vereyim? diye sorduğu zaman ben yirmi paraya yapışırđım.

SIMON. - Ya ben? Verdikleri bahşışı, koparabildiğim

(*) Sokakta birkaç kuruş karşılığında seyredilen sinema.

bir iki kuruşu toplardım. Böylece yüz altınım oldu, hepsini yüzde dört faizle yatırdım. Cabadan dört altın kazandım. Bunları şıkırdattıkça, öyle bir haz duyuyordum ki, anlatmakla bitiremem. Dört altında gözüm var diye değil, ama "balon işte, bunları ben çocukluğumda kendim kazandım" diyebilmekten haz duyuyorum.

LUNARDO. - Bugün bana böyle yapacak birini gösterebilirseniz, aşk olsun size. Doğrusunu söyleyelim, zamanе çocukları har vurup harman savuruyorlar.

SIMON. - Haydi parayı savurmuşlar, neyse. Fakat asıl sorun şu ki kendilerini de berbat ediyorlar.

LUNARDO. - Evet şu özgürlük yüzünden...

SIMON. - Evet, pantolonlarını kendi kendilerine giyebildiler mi, hemen ötekiyle berikiyle ahbablığa koyulurlar.

LUNARDO. - Onlara bunu kim öğretiyor, biliyor muyunuz? Anneleri.

SIMON. - Fazla söze gerek yok. Öyle şeyler işittim I, tüyerim diken diken oluyor.

LUNARDO. - Evet, öyledir. Ne diyorlar, bilir misin? Zavallı yavrucağ! Varsın eğlensin, biçare! Sıkıntıdan öldürecek değiliz ya... Konuk gelince, çağırıyorlar.. Gel, r İnm, gel.. Bakın, Sinyora Lucrezia, ne şeker şey değil I? İnsanın okşayacağı geliyor. Hem bilerseniz, ne kadar illidir! Haydi şu türküyü söyleyiver, oğlum... Truffaldi-*) sahnelerini yap, bakayım. Oğlumdur diye demiyorum, m her şeyi bilir: Dans eder, kâğıt oynar, şiir yazar. Bilir 1 iniz, sevgilisi de var. Evleneceğim diyor... Biraz şıma-

(*) Eski İtalyan güldürüsünde gülünç ve budala kişi. Anlamı: Üçkâ-1 'm/enbaz

nk, ama ne yapalım, henüz çocuk, elbet aklını başına alacak. Ah canım ciğerim, gel, öpüver, öpüver Sinyora Lucrezia'yı... Kepazelik, rezalet işte bu., akılsız kadınlar...

SIMON. - Şu benim tanıdığım yedi sekiz kadının burada olup sizi dinlemelerini ne kadar isterdim!

LUNARDO. - Gözlerimi oyarlar, alimallah!

SIMON. - Evet, korkarım... Öyleyse, söylesenize, Sinyor Maurizio ile sözleşmeyi imzaladınız mı?

LUNARDO. - Benim odama gelin de her şeyi anlayayım.

SIMON. - Karım sizinkiyle ötede," değil mi?

LUNARDO. - istemez misiniz?

SIMON. - Başka kimse yoktur ya...

LUNARDO. - Benim evimde mi? Haberim olmadan kimse giremez.

SIMON. - Bilseniz başıma geleni! Bu sabah benim evime... Yeter, fazla söyleyemem.

LUNARDO. - Anlatın., ne oldu?

SIMON. - Haydi gidelim. Anlatırım. Ah şu kadınlar, ah!..

LUNARDO. - Doğrusunu söyleyelim, kadın dedin mi çattın...

SIMON. - Aferin, aşk olsun size! (*Gülerek Lundo'yu kucaklar.*)

LUNARDO. - Ama, doğrusunu söyleyelim, hoşumn gitmezler diyemem.

SIMON. - Ben de öyle, doğrusu.

LUNARDO. - Ama ev içinde.

SIMON. - Hem de yapayalnız.

LUNARDO. - Kapılar da kapalı olmalı.

SIMON. - Pencereler de çivili.
LUNARDO. - Hep tepelerine binmeli.
SIMON. - Her dediğimizi yaptırmalı.
LUNARDO. - Adam olan böyle yapar. (*Çıkar.*)
SIMON. - Böyle yapmayan adam değildir. (*Çıkar.*)

ALTINCI SAHNE

Başka bir oda.

Margherita ile Marina.

MARINA. - Bana bir iyilik eder misiniz? Lütfen Lucietta'yı çağırın da kendisine şu nişanlısıyla ilgili bir şeyler söyleyelim, avutalım. Bakalım ne diyecek.

MARGHERITA. - İnanın bana, Sinyora Marina, o buna layık değildir.

MARINA. - Yaa? Neden?

MARGHERITA. - Haylazdır da ondan. Ben onu hoşnut etmek için her çareye başvururken, o, bakın hele, bana karşı iyilikbilmezce, küstahça davranıyor, bilgiçlik ediyor.

MARINA. - Yavrum, gençleri hoş görmeli.

MARGHERITA. - Çocuk mu sanıyorsunuz onu siz?

MARINA. - Kaç yaşındadır?

MARGHERITA. - On sekizini doldurmuş olmalı.

MARINA. - Yok canım!

MARGHERITA. - Öyledir, ben söylüyorum size.

MARINA. - Benim yeğenim de neredeyse yirmisinde.

MARGHERITA. - Yaşlan uyuyor.

MARINA. - Şunu da söyleyelim ki iyi bir gençtir.

MARGHERITA. - doğrusunu söyleyelim, Lucietta hiç kötü değildir; yalnızca., öyle., zaman zaman eser. Bazen gelir okşaya okşaya canımı çıkarır, bazen de kızdırır.

MARINA. - Yaşmın gereği, yavrum. İnanın bana: Bugünmüş gibi anımsıyorum, ben de anneme hep böyle yapardım.

MARGHERITA. - Ama o başka, değil mi? Bir anne her şeye katlanır. Oysa o benim için nedir ki?

MARINA. - Kocanızın kızı.

MARGHERITA. - Zaten kıza bakmama engel olan da o ya., hoşnut etmeye çalışırsın, bağırır; etmezsin, homurdanır. Doğrusu ne yapacağımı şaşırdım.

MARINA. - Elinizden geleni yapın da iş olacağına varsın.

MARGHERITA. - Keşke hemen yann olsa!

MARINA. - Sözleşme imzalanmadı mı?

MARGHERITA. - Şu erkeklere inan olur mu? Kaşla göz arasında pişman olurlar.

MARINA. - Bense bahse girerim ki, bugün karar verecek.

MARGHERITA. - Bugün mü? Neden?

MARINA. - Sinyor Lunardo'nun Maurizio eniştemi de çağırdığını biliyorum. Böyle çağrılar onlann her zaman yaptığı şey değildir; göreceksiniz, nasıl dediğim çıkacak.

MARGHERITA. - Belki; ama kıza bir şey söylemediler: Bunu bir türlü aklım almıyor.

MARINA. - Ne biçim insan olduklarını bilmiyor musunuz? Söylemekle yapmaları bir olur. Sıkın ellerinizi, ol-

du bitti bu iş deyiverirler.

MARGHERITA. - Ya kız olmaz; derse?

MARINA. - İşte bunun için, kendisine haber verirsek, iyi ederiz.

MARGHERITA. - Gidip çağırayım mı?

MARINA. - Uygun görüyorsanız, çağıralım.

MARGHERITA. - Ben size bırakıyorum.

MARINA. - Sakıngan olma konusunda eşiniz yoktur, sevgili Sinyora Margherita.

MARGHERITA. - Gidiyorum; hemen gelirim.

(Çıkar.)

MARINA. - Zavallı yavru! Fırtına basma çökmek üzereyken böyle bakadurmak olur mu? Şu üvey anası olacak kadının bir dirhem akli yok!

YEDİNCİ SAHNE

Lucietta ile öncekiler.

MARGHERITA. - Gel, kızım; Sinyora Marina seninle biraz konuşmak istiyor.

LUCIETTA. - Bağışlayın, önce gelmedim, çünkü, bilseniz, yanlış bir şey yaparım diye korkuyorum. Bu evde her şeye bir diyecek buluyorlar.

MARINA. - Doğru; babanız biraz fazla ince eleyen bir adam; bereket versin ki sizi seven bir üvey anneniz var.

LUCIETTA. - Evet, öyle. (*Yakasını silkerek hiç de öyle olmadığını işaret eder.*)

MARINA, *kendi kendine.* - Bakın hele, bir üvey kı-

zım olsa,ben de aynı biçimde davranırım.

LUCETTA. - Ee, Sinyora Marina, ne diyeceksiniz bana?

MARTNA. - Sinyora Margherita!

MARGFERITA. - Buyurun.

MARINA. - Siz bir şey söyleyin.

MARGHERITA. - Ben size bırakıyorum. Siz konuşun.

LUCETTA. - Vay başıma gelenler! Söyleyeceğiniz iyi mi, kötü mü?

MARINA. - İyi, kızım, iyi.

LUCETTA. - Haydi öyleyse; meraktan öldüreceksiniz beni.

MARINA. - Sizi kutlarım, Lucietta.

LUCETTA. - Neden?

MARINA, *Margherita'ya*. - Söyleyeyim mi?

MARGHERITA. - Haydi, canım, söyleyiverin.

MARINA, *Lucietta'ya*. - Nişanınızı kutlarım.

LUCETTA, *ezgin*. - Hah! Tamam!

MARTNA. - Bak hele! İnanmıyor musunuz?

LUCETTA, *yukarıki gibi* - Vallahi inanmıyorum.

MARINA, *Margherita'yı göstererek*. - Ona sorun.

LUCETTA. - Doğru mu anne?

MARGHERITA. - Dediklerine bakılırsa, doğru.

LUCETTA. - Demek ki kesin bir şey yok.

MARTNA. - Ben öyle sanıyorum ki, kesin.

LUCETTA. - Ah, Sinyora Marina, siz benimle alay mı ediyorsunuz?

MARTNA. - Alay mı? Nişanlınızın kim olduğunu da

biliyorum.

LUCIETTA. - Sabimi? Kim?

MARINA. - Sizin bir şeyden haberiniz yok mu?

LUCIETTA. - Nerden olacak? Düş görüyormuşum gibi geliyor.

MARINA. - Bu düşün gerçek olmasını istersiniz değil mi?

LUCIETTA. - Kuşkun mu var?

MARGHERITA. - Belki böyle bir mutluluğa erersin.

LUCIETTA. - Keşke! (*Marina'ya.*) Genç mi?

MARINA. - Düşünün bir, hemen hemen sizin yaşınızda.

LUCIETTA. - Güzel mi?

MARINA. - Oldukça.

LUCIETTA, *kendi kendine.* - Tanrı sizden razı olsun!

MARGHERITA. - Bakın hele, sevincinden yerinde duramıyor.

LUCIETTA, *Margherita 'ya.* - Haydi, beni utandırmayın. Galiba pek hoşunuza gitmiyor.

MARGHERITA. - Yanılıyorsunuz. Bana kalırsa, bu akşamdan tezi yok, iş olsun bitsin.

LUCIETTA. - Nedenini pek iyi biliyorum.

MARGHERITA, *Marina'ya.* - İşitiyor musunuz, ne kadar nazik konuşuyor?

MARINA. - Haydi, haydi, yavrucaklar. Aldırmayın.

LUCIETTA, *Marina 'ya.* - Kuzum söyler misiniz, adı ne?

MARINA. - Filippetto.

LUCIETTA. - Ah, ne güzel ad! Terbiyeli mi?

MARINA. - Kendisi benim yeğenimdir.

LUCIETTA, *sevinçle, Marina'yı öperek.* - Ah teyzeciğim, ne kadar seviyorum, teyzeciğim; Tanrı razı olsun, teyzeciğim.

MARGHERITA. - Aman, ne yüzünüzce davranış!

LUCIETTA. - Hanımcığım, susun; siz beterini yapmışsınızdır!

MARGHERITA. - Elbette, o değme cevheri nerede bulurdum!

MARINA, *Lucietta'ya.* - Söyleyin, kızım, onu hiç gördünüz mü?

LUCIETTA. - Zavallı ben onu ne zaman, nerede görmüş olabilirim! Buraya bir köpek bile gelmiyor, benim de bir yere çıktığım yok ki...

BB:

MARINA. - Görünce, hoşunuza gidecek.

LUCIETTA. - Sahi mi? Ne zaman göreceğim?

MARINA. - Onu ben bilmiyorum. Herhalde Sinyora Margherita bir şeyler biliyordur.

LUCIETTA. - Anne, ne zaman göreceğim?

MARGHERITA. - Öyle ya, *anne ne zaman göreceğim.*, işi oldu mu, gelir bana sığınır. Ondan sonra, hiç., burun kıvrır.

LUCIETTA.- Bilseniz, sizi ne çok seviyorum.

MARGHERITA. - Haydi oradan, seni şeytan seni!

MARINA, *kendi kendine.* - Şuna bakın! Öyle kurna/ki, insan adeta korkuyor.

LUCIETTA. - Söyleyin, Sinyora Marina, Sinyor Marizio'nun oğlu değil mi?

MARINA. - Evet, kızım, hem de biricik oğlu.

LUCIETTA. - Ne kadar hoşnuttun. Ama söyleyin, o

da babası gibi yaban mı?

MARINA. - Yoo, çok yumuşak huylu bir genç.

LUCIETTA. - Ne zaman göreceğim?

MARINA. - Doğrusu birbirinizi görmenizi çok isterdim, çünkü olur ki, o sizi veya siz onu beğenmezsiniz.

LUCIETTA. - Beni beğenmesin.. buna olanak var mı?

MARGHERITA.- Bakın hele! Ne sanıyorsun kendini? Güzellik tanrıçası mı?

LUCIETTA. - Kendimi güzellik tanrıçası sanmıyorum, ama bir cadı da değilim.

MARGHERITA, *kendi kendine*. - Kızın özentisi yok diyemem.

MARINA. - Dinleyin, Sinyora Margherita, size gizli bir şey söylemem gerek.

LUCIETTA. - Ben de dinleyebilir miyim?

MARINA. - Evet, siz de dinleyin. Bu iş üzerine konuşurken, Sinyora Felice çocukların, sözleşme imzalanmadan önce birbirlerini görmemelerine şaşırıldı. Bu işi kendi üzerine aldı. Bildiğiniz gibi, bugün buraya yemeğe gelecek. Bakalım ne diyecek!

LUCIETTA. - Çok iyi, çok iyi doğrusu.

MARGHERITA. - Çok iyi demek kolay! Ya kocam farkına varırsa? Bakın hele, güme gidecek olan yine benim.

LUCIETTA. - Nerden farkına varacakmış?

MARGHERITA. - Tavan arasındaki pencereden girecek değiller ya!

LUCIETTA. - Ben bir şey bilmem... Siz ne dersiniz, Sinyora Marina?

MARINA. - Dinleyin, açıkça söyleyeyim. Sinyora

Margherita'nın hakkı yok diyemem. Bakalım Sinyora Felice ne diyecek. Eğer bir tehlike varsa ben işe karışmak istemem.

LUCIETTA. - Baksanıza! Yalattıyorlar da, yutturmuyorlar!

MARGHERITA. - Sst! İşitiyor musunuz...

LUCIETTA. - Amanın, eğer babamsa, hemen kaçayım.

MARINA. - Ne korkuyorsunuz? Aralarında erkek yok.

MARGHERITA. - Kim geliyor, biliyor musunuz?

MARINA - Kim?

MARGHERITA. - Sinyora Felice. Maske takmış. Öyle bir hali var ki...

LUCIETTA. - Yalnız mı?

MARGHERITA, *Lucietta*'ya. - Yalnız. Kiminle olacakmış, küçük hanım?

LUCIETTA, *neşeli*. - Haydi, anne, kırmayın beni, sizi ne kadar seviyorum, bilseniz...

MARINA. - Bakalım ne diyecek.

LUCIETTA, *neşeli*. - Bakalım.

SEKİZİNCİ SAHNE

Kukuleteli siyah bir manto giymiş olan Felice ile öncekiler.

FELICE. - Saygılar sunarım. (*Hazır bulunan kadınlar görenek gereğince yanıt verirler.*)

MARGHERITA. - Çok geciktiniz, Sinyora Felice; çok

beklettiniz bizi.

LUCIETTA. - Hem de nasıl beklettiniz!

FELICE. - Ah, bilseniz! Anlatırım size.

MARTNA. - Yalnız mısınız? Kocanız da gelmedi mi?

FELICE. - Merak etmeyin, o şalgam koçanı da geldi.

MARGHERITA. - Ya nerede?

FELICE. - Kocanızın işyerine gönderdim. Buraya gel-
-mesini istemedim, çünkü sizinle konuşacaklarım var.

LUCIETTA, *kendi kendine*. - Ah, bana verecek bir
müjdesi olsa!

FELICE. - İşyerinde onlarla birlikte kim var, biliyor
musunuz?

MARTNA. - Kocam mı?

FELICE. - Elbette, ama başka biri daha var.

MARTNA. - Kim acaba?

FELICE. - Sinyor Maurizio.

LUCIETTA, *kendi kendine, neşeyle*. - Çocuğun ba-
bası!

MARGHERITA. - Nereden bildiniz?

FELICE. - Kocamı bilirsiniz, o da kaba saba bir
adamdır; işyerine girmeden önce içerde kimler var diye
sordu. Hizmetçi kız da Sinyor Simon ile Sinyor Maurizio
var dedi.

MARTNA. - Ne yapıyorlar acaba?

FELICE. - Söyleyeyim size, bence şu bildiğimiz işi
bir karara bağlıyorlardır...

MARTNA. - Ha, ha., anladım.

MARGHERITA. - Ben de bu kadarını çıkarırım.

LUCIETTA, *kendi kendine*. - Ben de elbet.

MARTNA. - Pek iyi, öteki iş ne oldu?

FELICE. - Şu bizim ahbap mı?

MARINA. - Evet, Şu bizim ahbap.

LUCIETTA, *kendi kendine*. - AnlamayacakmıŐrm gibi kuŐ dili konuşuyorlar!

MARGHERITA. - Öyle ya, ne gerek? Zaten Lucietta her Şeyi biliyor.

LUCIETTA. - Ah, Sinyora FeliceciŐim bilseniz size ne kadar minnettarım!

FELICE, *Lucietta'ya*. - Haydi, yavrum, haydi; talihin varmış.

LUCIETTA. - Neden?

FELICE. - Ben o ocuŐu hiÇ görmemiŐtim. Emin ol ki elmas gibi bir delikanlı, elmas gibi.

(*Lucietta, kendi kendine kırıtır durur.*)

MARGHERITA, *Lucietta'ya*. - Rahat dur, küçük hanım!

MARINA. - YeŐenimdir diye söylemek gibi olmasın, ama gerçekten efendi bir çocuktur.

(*Lucietta, yukarki gibi.*)

MARGHERITA. - Her Şey iyi, ama, bakın hele, insan akıllı uslu olmalı, kendini sevdirmeyi bilmeli.

LUCIETTA. - Hele bir sıra buna gelsin, ben üzerime düŐeni yaparım.

MARINA, *Felice'ye*. - Öyleyse? Birbirlerini görecekler mi bu ocuklar?

FELICE. - Umarım.

LUCIETTA. - Nasıl? Ne zaman? Sinyora Felice, ne zaman, nasıl?

FELICE. - İlahi ocuk, benden çok acele ediyorsun.

LUCIETTA. - Etmeyeyim mi?!

FELICE, *her üçüne, yavaşça*. - Dinleyin. Neredeyse burada olacak.

MARGHERITA, *şaşarak*. - Burada mı!

FELICE. - Evet, burada.

LUCIETTA, *Margherita'ya*. - Niçin olmasınmış?

MARGHERITA. - Küçük hanım, sen sus! Ne dediğinden haberin yok senin!.. Aman, Sinyora Feliceciğim, kocamı bilirsiniz: Dikkat edin, kaş yapalım derken göz çıkarmayalım.

FELICE. - Merak etmeyin. Yüzüne maske takıp kadın kılığında gelecek, kocanızın ruhu bile duymayacak.

MARINA. - İyi, iyi. Çok güzel bulmuşsunuz.

MARGHERITA. - Eh, hanımcığim, kocam benim uyanık bir adamdır; farkına varırsa, göreceğim vardır benim.

LUCIETTA, *Margherita'ya, neşeyle*. - İşliyor musunuz? Maske takıp gelecekmiş.

MARGHERITA, *Lucietta'ya*. - Haydi sen de, haspa!

LUCIETTA, *Margherita'sözlerine üzülererek*. - Kadının kılığında gelecek . . . .

FELICE. - İnan olsun, Sinyora Margherita, haksızlık ediyorsunuz. Siz bana güvenin, korkmayın. Nerdeyse gelir. Eğer şimdiki gibi biz burada yalnızken gelirse, biraz gevezelik edebiliriz; yok sofraya oturmuşsak veya kocanız yanımızda bulunuyorsa, o zaman siz bana bırakın. Birbirlerini elden geldiği kadar görürler... Şöyle bir göz kaytırırsanız, yetmez mi?

LUCIETTA, *Felice'ye, üzülererek*. - Göz kaydırmak mı?..

MARGHERITA. - Yalnız mı gelecek?

FELICE. - Hayır, yavrum. Yalnız gelemez. Değil mi ya, yüzünde maske, kadın kılığında...

MARGHERITA, *Felice'ye, üzülerek.* - Öyleyse kiminle gelecek?

FELICE, Margherita. - Bir yabancıyla. (*Marina'ya.*) Bildiniz ya., bu sabahkiyle.

MARINA. - Ha anladım.

MARGHERITA. - Bakın hele! Kocam tanımadığı kimseleri evine istemez!

FELICE. - O da maskeli gelecek.

MARGHERITA. - Daha kötü ya! Olmaz, kesinlikle olmaz!

LUCIETTA. - Kuzum anneciğim, niçin her zaman güçlük çıkarıyorsunuz? (*Kendi kendine.*) Durmadan kuşku yumurtlar bu kadın!

MARGHERITA. - Ben ne söylediğimi iyi biliyorum. Bakın hele, siz kocamı benden iyi tanıyamazsınız ya!

FELICE. - Dinleyin, yavrum: Ha sizinki, ha benimki. İkisi de aynı hamurdan yoğrulmuşlar. Beni görüyorsunuz, değil mi? Hiç gözdağı verdiriyor muyum kendime?

MARGHERITA. - Aferin size. Ama benden becerikli olmalısınız.

LUCIETTA. - Kapı çalmıyor.

MARGHERITA. - Nerede çalmıyor, nerede!

MARINA. - Zavallı! Kapının tokmağı onun yüreğinin içinde!

FELICE. - Görüyorsunuz ya, Sinyora Margherita, bu işte benim bir çıkarım yok. Salt Sinyora Marina ile çok sevdiğim şu kızın güzel hatırları için yapıyorum. Ama eğer

istemiyorsanız...

LUCETTA. - Tamam işte! Ne dersiniz?

MARINA, *Margherita* 'ya. - Haydi canım, oldu işte artık!

MARGHERITA, *Lucietta* 'ya. - Pek iyi, pek iyi. Ama ne olursa, sana olur.

LUCIETTA, *Margherita* 'ya. - İşliyor musunuz? Kapı çalmıyor diyorum.

MARGHERITA. - Şimdi gerçekten çalışıyorlar.

LUCIETTA, *kendi kendine*. - Uyudu mu, ne? (*Yüksek sesle.*) Ben gideyim.

MARGHERITA. - Hayır efendim, ben gideceğim. (*Çıkar.*)

DOKUZUNCU SAHNE

Felice ve Marina ile Lucietta.

LUCIETTA. - Sinyora Feliceciğim, bu iş size emanet.

FELICE. - Doğrusu Sinyora Margherita'yı pek gücendirmek istemiyorum.

MARINA. - Siz ona bakmayın. Ona kalsa, bu kız hiçbir zaman kocaya varamaz.

LUCIETTA. - Ah, sormayın!..

FELICE, *Marina* 'ya. - Anlamı var mı bunun? Nedir istediği bu kızıdan?

MARINA. - Bilmiyor musunuz? Kıskanıyor işte. Kart bir kocaya düştü ya, üvey kızı için genç bir kısmet çıktığı için kuduruyor.

LUCIETTA. - Korkarım, gerçeği söylüyorsunuz.

FELICE. - Ak derken kara diyor.

MARINA. - Ben diyorum size: Bu kadının sağı solu yok.

LUCIETTA. - Bakınliele, bakın hele., demekten başka şey bilmez ki o...

ONUNCU SAHNE

Margherita ile öncekiler.

MARGHERITA. - Sinyora Felice!

FELICE. - Buyurun.

MARGHERITA. - Maskeli kişiler sizi arıyor.

LUCIETTA, *Felice'ye, neşeyle.* - Maskeli kişiler sizi arıyorlar...

MARINA, *Felice'ye.* - Bizim ahbap mıdır dersiniz?

FELICE, *Marina'ya.* - Olabilir. (*Margherita'ya.*) içeri alın, lütfen.

MARGHERITA. - Ya kocam geliverirse?

FELICE. - Kocanız gelirse, yutturmayı bilmem mi ben ona sanki? Milano'da evli olan kız kardeşimdir diyemem mi? Bugünlerde zaten bekliyordum; şu anda pekâlâ karşımıza çıkabilir.

MARGHERITA. - Ya şu erkek kılıkıslı için ne diyebilirsiniz?

FELICE. - Bu da güzel! Eniştemdir diyemem mi?

MARGHERITA. - Pek iyi, ama sizin koçanız ne der?

FELICE. - Ben kocama evet dedirtmek istedim mi, ona şöyle bir bakayım, yeter; benim gözümden anlar o.

LUCIETTA. - Anne, hep böyle...

MARGHERITA. - Hep böyle., ne?

LUCIETTA. - Hep böyle güçlük çıkarmayı sürdürerek misiniz?

MARGHERITA. - Şimdi ağzımı açtıracaksın benim...
aaan, şu maskeliler de ha orada kalmışlar, ha buraya
elmişler, hep bir hesap.. En sonunda.. (*Lucietta 'ya.*) ben-
den çok senin başına patlayacak... (*Sahneye doğru.*) Mas-
"eli beyler, buyurun, içeri gelin!

LUCIETTA. - Ah, kalbim nasıl çarpıyor!

ONBİRTNCİ SAHNE

*Kadın kılığına girmiş olan Filippetto ve
Kont Riccardo ile öncekiler.*

RICCARDO. - Hanımefendilerin aşağılık kuluyum.

FELICE. - Hoş geldiniz, maskeli hanımlar.

MARGHERITA, *soğuk ve durgun.* - Hoş geldiniz.

MARINA, *Filippetto'ya.* - Maskeli hanıma saygılar
marım.

(*Filippetto, kadınlar gibi diz büker.*)

LUCIETTA, *kendi kendine.* - Bakın, ne zarafet.

FELICE. - Maskeli hanımlar, gezmeye mi çıkmıştı-
nız?

RICCARDO. - Karnaval insanda bir eğlenme isteği
uyandırıyor.

MARTNA. - Sinyora Lucietta, ne dersiniz bu maske-
li hanımlara?

LUCIETTA, *utanır gibi görünerek.* - Ne diyeyim is-

tersiniz?

FILIPPETTO, *kendi kendine*. - Ne şeker şey! Al yanaklı, elma gibi...

MARGHERITA. - Maskeli hanımlar, sormak ayıp olmasın, siz yemek yediniz mi?

RICCARDO. - Ben yemedim.

MARGHERITA. - Doğrusu biz sofraya oturmak üzereyiz.

RICCARDO. - Rahatsız olmayın, buyurun.

FILIPPETTO, *kendi kendine*. - Hay kör şeytan hay! Daha kızı göremedim ki!

RICCARDO, *Filippetto'ya*. - Maskeli hanım, haydi gidelim.

FILIPPETTO, *kendi kendine*. - Hay lanet olası!

MARINA, *Riccardo ile Filippetto'ya*. - Durun biraz, canım.

MARGHERITA, *kendi kendine*. - Kocam olan hödügün sesi hani nerdeyse kulaklarımda uğulduyor.

FELICE, *Filippetto'ya*. - Maskeli hanım, bir şey söyleyeceğim, dinler misiniz?

(*Filippetto, Felice'ye yaklaşıyor.*)

FELICE, *Filippetto'ya, yavaşça*. - Hoşunuza gitti mi?

FILIPPETTO, *Felice'ye, yavaşça*. - Evet, efendim.

FELICE, *yukarıki gibi*. - Güzel mi?

FILIPPETTO, *yukarıki gibi*. - Allah için!

LUCIETTA, *Margherita'ya yavaşça*. - Anne!

MARGHERITA. - Ne var?

LUCIETTA, *yukarıki gibi*. - Bari biraz görebilsem.

MARGHERITA, *Lucietta'ya, yavaşça*. - Şimdi seni

kolundan tutar, dışarı atıveririm ha!

LUCIETTA, *yavaşça*. - Ya sabır!

MARINA, *Filippetto'ya*. - Maskeli hanım!

(*Filippetto, Marina'yayaklaşır.*)

MARINA, *yavaşça*. - Hoşuna gitti mi?

FİLİPPETTO, *yavaşça*. - Çok.

MARINA, *Filippetto'ya*. - Enfiye alır mısınız, maskeli hanım?

FİLİPPETTO. - Teşekkür ederim.

MARINA. - İsterseniz, buyurun.

(*Filippetto, enfiyeyi parmaklarıyla alır, yüzünde maske olduğu halde çekmek ister.*)

FELICE. - Enfiye çekilirken maske çıkarılır. (*Maske-sini çıkarır.*)

LUCIETTA, *gözünün ucuyla bakarak*. - Ne güzel delikanlı!

MARINA, *Filippetto'ya doğru*. - Ne güzel kız!

FELICE. - Benim kardeşimdir.

LUCIETTA. - Güldürüyorlar beni.

FİLİPPETTO, *kendi kendine*, - Ne güzel gülüşü var!

FELICE. - Gelin buraya, indirin şu kukuleteyi. (*Kukuleteyi çıkarır.*)

LUCIETTA, *kendi kendine*. - insanın içini açıyor.

MARINA, *Filippetto ile Lucietta hakkında*. - Bu iki gençten hangisi daha güzel?

(*Filippetto utanır, gözünün ucuyla Lucietta'ya bakar. Lucietta aynı şeyi yapar.*)

RICCARDO, *kendi kendine*. - Sinyora Felice'ye minnettarım: Bugün bana dünyanın en güzel güldürüsünü sey-

rettirdi.

MARGHERITA, *Lucietta ile Filippetto'ya*. - Bakın hele, yeter, oldu artık. Hâlâ gizli kapaklı konuşmaya ne gerek var? Kaçakçılığa girişen bu hanımlara teşekkür edin, Tanrınıza sığının: Kismetse evleneceksiniz.

FELICE. - Haydi, maskeli hanımlar: Bu seferlik yetsin bu kadarı.

FILIPPETTO, *kendi kendine*. - Ben aynlamıyorum.

LUCIETTA, *kendi kendine*. - Kalbimi alıp götürüyor.

MARGHERITA. - Bereket versin, işler yolunda.

MARINA, *Filippetto'ya*. - Kukuleteni kaldır.

FILIPPETTO, *kendi kendine*. - Nasıl kaldırılır? (*Yüksek sesle.*) Beceremiyorum.

FELICE. - Gelin, ben düzelteyim. (*Düzeltilir.*)

LUCIETTA, *yüksek sesle gülerek*. - Zavallı daha kukuletmesini düzeltmesini bilmiyor.

FILIPPETTO, *Lucietta'ya*. - Benimle alay mı ediyorsunuz?

LUCIETTA, *gülerek*. - Yoo.

FILIPPETTO. - Sizi kurnaz sizi...

LUCIETTA, *kendi kendine*. - Ne cana yakın!

MARGHERITA. - Vay başıma gelenler! Vay başıma gelenler!..

FELICE. - Ne oluyor?

MARGHERITA. - Kocam geliyor.

MARINA. - Hay aksi şeytan! Benimki de geliyor.

FELICE. - Benim kardeşim değil mi?

MARGHERITA, *Filippetto'yu iterek*. - Kuzum, aman benim yalan söylediğimi görmesin, zavallı başım! Çabuk, çabuk saklanın, şu odaya girin! (*Riccardo'ya*.) Kuzum efen-

dim, oraya giriverin!

RICCARDO. - Ne dolaptır bu?

FELICE. - Gidin, gidin, Sinyor Riccardo. Bize bu iyiliği edin.

RICCARDO. - Hatırınız için bunu da yapacağım. (*Bir odaya girer.*)

FILIPPETTO, *kendi kendine*. - Bu arada buradan gözetlerim. (*Bir odaya girer.*)

LUCIETTA, *kendi kendine*. - Bacaklarım titriyor, dayanamayacağım.

MARGHERITA, *Felice ve Marina'ya*. - Dememiş miydim ben size?

MARINA, *Margherita'ya*. - Haydi canım, bir şey olmaz.

FELICE. - Biz yemeğe oturunca, onlar sıvışır.

MARGHERITA. - Ah, ne budalalık ettim!

ON İKİNCİ SAHNE

Lunardo, Simon ve Conciano ile öncekiler.

LUNARDO. - Oo hanımefendiler, beklemekten usanmışsınızdır. Şimdi yemeğe oturuyoruz. Sinyor Maurizio'yu bekliyoruz: Gelir gelmez oturuyoruz.

MARGHERITA. - Sinyor Maurizio yok muydu?

LUNARDO. - Vardı. Bir iş için çıktı. Neredeyse döner. (*Lucietta'ya.*) Nen var senin? Bir hoş duruyorsun.

LUCIETTA. - Bir şeyim yok. Gideyim mi?

LUNARDO. - Hayır, hayır, yavrum: Burada kal. So-

nımda senin de günün geldi. Değil mi, Sinyor Simon?

SIMON. - Ya, zavallı! Seviniyorum.

LUNARDO, *Canciano*'ya. - Değil mi? Siz ne dersiniz?

CANCIANO. - Evet, doğrusu hak etti.

LUCIETTA, *kendi kendine*. - Ah, şu titreme yakamı bırakmıyor.

FELICE. - Sinyor Lunardo, yeni bir haber var mı?

LUNARDO. - Evet, efendim.

MARJNA. - Haydi, bize de söyleyin!

MARGHERITA, *Lunardo* 'ya. - Öyle ya, en son öğrenecek olan benim.

LUNARDO. - Dinleyin, yavrum: Bugün ne söylerseniz söyleyin, benbağınp çağırarak niyetinde değilim... Lucietta, buraya gel.

(*Lucietta, titreyerek yaklaşır.*)

LUNARDO. - Nenvar?

LUCIETTA, *titreyerek*. - Ben de bilmiyorum.

LUNARDO. - Ateşin mi var? Dinle, bak nasıl geçer... Sana annelik eden karımın önünde, şu iki efendiyle hanımlarının yanında sana nişanlandığını bildiriyorum.

(*Lucietta, titrer, ağlar, yıkılacak gibi olur.*)

LUNARDO. - Hey hey! Ne yapıyorsunuz? Gelin olmak hoşuna gitmiyor mu?

LUCIETTA. - Hayır, efendim.

LUNARDO. - Güvey kimdir, biliyor musun?

LUCIETTA. - Evet, efendim.

LUNARDO, *öfkeli*. - Biliyor musun? Nasıl biliyorsunuz? Kim söyledi sana?

LUCIETTA. - Hayır, efendim, bir şey bilmiyorum.

Bağışlayın, ne söylediğimi bilmiyorum.

LUNARDO. - Ah, masum kızcağız! (*Simon ile Cianano'ya.*) Görüyor musunuz, nasıl terbiye edilmiştir.

FELICE, *yavaşça Margherita'ya.* - Bilse her şeyi!

MARGHERITA, *yavaşça Felice'ye.* - Bilecek diye ödüm kopuyor.

MARINA, *yavaşça Margherita'ya.* - Tehlike yok.

LUNARDO. - Haydi, şunu bilin ki güvey Sinyor Maurizio'nun oğlu, Sinyora Marina'nın yeğenidir.

MARINA. - Sahi mi? Benim yeğenim mi?

FELICE. - Ya? Ne diyorsunuz!

MARGHERITA. - Çok sevindim, doğrusu.

FELICE. - Daha iyisini bulamazdınız.

MARINA. - Düğün ne zaman?

LUNARDO. - Bugün.

MARGHERITA. - Bugün mü?

LUNARDO. - Evet efendim, bugün; Sinyor Maurizio evine gitti: Oğlunu alıp buraya gelecekler, birlikte yiyeceğiz, hemen sonra el ele verecekler.

MARGHERITA, *kendi kendine.* - Vay başıma gelenler!

FELICE. - Böyle çarçabuk mu?

LUNARDO. - Ben uzun boylu işi sevmem.

LUCIETTA, *kendi kendine.* - Şimdi işte içlerim de titremeye başladı.

LUNARDO, *Lucietta'ya.* - Nen var senin?

LUCIETTA. - Bir şeyim yok.

ON ÜÇÜNCÜ SAHNE

Maurizio ile öncekiler.

LUNARDO, *Maurizio'ya*. - Oo, geldiniz mi?

MAURIZIO, *heyecanlı*. - Geldim.

LUNARDO. - Nenez var?

MAURIZIO. - Kendimde değilim.

LUNARDO.-Ne oldu?

MAURIZIO. - Eve gittim, çocuğu aradım. Bir yerde bulamadım. Sordum, soruşturdum; dediler ki, Sinyora Felice'nin ahabı olan Sinyor Riccardo adında biriyle birlik-teymiş. (*Felice'ye.*) Bu Sinyor Riccardo da kimdir, kuzum? Kimbir bu yabancı? Oğlumla işi ne?

FELICE. - Oğlunuzu bilmiyorum, ama şu yabancıya gelince, diyebilirim ki, onurlu bir şövalyedir. Öyle değil mi, Sinyor Canciano?

CANCIANO. - Ben onun ne kim olduğunu biliyorum, ne de hangi şeytanın onu buraya gönderdiğini. Bu ana kadar sustum, sizi hoşnut etmek, bağırıp çağırılmamak için acımı içime çektim. Ama şimdi söyleyeyim ki, bu adamı bir daha evimde görmek istemiyorum. Evet efendim, insan geberten, asker devşiricinin biri olmalı.

ON DÖRDÜNDÜ SAHNE

Riccardo ile öncekiler, sonra Filippetto.

RİCCARDO, *Canciano'ya*. - Onurlu şövalyelere karşı ağzınızı bozmayın.

LUNARDO, *Riccardo'ya*. - Benim evimde!..

MAURIZIO, *Riccardo'ya*. - Oğlum nerede?

RICCARDO, *Maurizio'ya*. - Oğlunuz orada, içerde.

LUNARDO. - Odada saklı ha!

MAURIZIO. - Nerdesin, be mübarek?

FILIPPETTO, *girerek diz çöker*. - Ah, babacığım, yalvarırım, acıyın!

LUCIETTA, *diz çöker*. - Ah, babacığım, yalvarırım, cıyın!

MARGHERITA, *aman dileyerek*. - Kocacığım, bir eyden haberim yok benim, bir şeyden!

LUNARDO, *Margherita'ya doğru yumruk sıkar*. - Göstereceğim ben sana, a karayazılı!

MARGHERITA. - Yardım edin!

MARINA. - Tutun şunu!

FELICE. - Bırakmayın!

SIMON. - Yapmayın!

CANCIANO. - Etmeyin!

(*Simon'la Canciano Lunardo'yu sürükleyerek çıkarırlar.*)

MAURIZIO, *Filippetto'yu kolundan yakalar*. - Gel uraya, gel buraya, haylaz!

MARGHERITA, *Lucietta'yı kolundan yakalar*. - Gel uraya, haspa!

MAURIZIO, *çekerek*. - Yürü.

MARGHERITA, *o da Lucietta'yı çekerek*. - Yürü benimle.

MAURIZIO, *Filippetto'ya*. - Evde hesabımızı görürüz.

MARGHERITA, *Lucietta'ya*. - Hep senin yüzünden.
(*Filippetto, çıkarken Lucietta'yı selamlar*)

(*Lucietta, çikarken kendini yumruklar*)

FILIPPETTO. - Zavallı kız!

LUCIETTA. - Bittim.

MAURIZIO. - Defol buradan! (*Filippetto'yu kovar; çikarlar.*)

MARGHERITA. - Lanet olsun! Nerden de geldim bu eve! (*Lucietta'yı iterek çikar.*)

MAPJNA. - Ah, neler söyleyecekler, ne patırtı edecekler! Zavallı kız, zavallı yeğenim! (*Çikar.*)

RICCAPVDO. - Sinyora, başımı ne dertlere soktunuz!

FELICE. - Siz şövalye misiniz?

RICCAPVDO. - Bunu bana niçin soruyorsunuz?

FELICE. - Siz şövalye misiniz?

RICCARDO. - Öyle olmakla övünürüm.

FELICE. - Öyleyse benimle birlikte gelin.

RICCARDO. - Niçin?

FELICE. - Ben onurlu bir kadınıam. Yanlış yaptım; yanlışımı düzeltmek istiyorum.

RICCARDO. - Ama nasıl?

FELICE. - Nasılsa nasıl! Nasılım söylersem, güldürü biter. Haydi gidelim. (*Çikar.*)

ÜÇÜNCÜ PERDE

BİRİNCİ SAHNE

Lunardo'nun odası.

Lunardo ile Canciano ve Simon.

LUNARDO. - Sözümüze konu olan şey, doğrusunu söyleyelim, evimin şanı ve onurudur. Benim gibi bir adam için ne diyecekler! Lunardo Crossola için herkes ne diyecek?

SIMON. - Sakin olun, sevgili dostum. Sizin suçunuz yok. Buna hep kadımlar neden: Verin cezalarını, göreceksiniz ki, bütün dünya sizi övecektir.

LUNARDO. - Doğru, bir ibret dersi vermek gerek. Böyle kibirli kadınların burnunu kırmak, erkeklere de böylelerinin nasıl cezalandırılacağını öğretmek gerek.

SIMON. - Sonra isterlerse, varınlara bize yaban desinler.

CANCIANO. - isterlerse, hödük desinler.

LUNARDO. - Bütün bunlara neden karımdır.

SIMON. - Cezasını verin.

LUNARDO. - Öbür haspa da ardı sıra gidiyor.

CANCIANO. - Ona da haddini bildirin.

LUNARDO, *Canciano'ya*. - Sizin karınız da onlara yardıkcılık ediyor.

CANCIANO. - Cezasını vereceğim.

LUNARDO, *Simon'a*. - Sizininki de onlarla birlik olmuş.

SIMON. - O da bana hesabını verecek.

LUNARDO. - Sevgili dostlarım, birlikte konuşalım, danışalım. Doğrusunu söyleyelim, şu kadınlara ne yapmalıyız? Kızın işi kolay; düşündüm ve kararımı verdim. Bir kez evlenmek yok; gelip bana bir daha kocadan söz edeyim demesin. Kendisini dünyadan uzak bir yere gönderip manastıra, dört duvar arasına kapattım mı, olur biter. Fakat kanları nasıl cezalandıracağız? Düşüncenizi söyleyin.

CANCIANO. - Doğrusu, itiraf edeyim ki biraz zor durumdayım.

SIMON. - Onları da bir manastırda dört duvar arasına sokar, kurtuluruz.

LUNARDO. - Doğrusunu söyleyelim, bu onlardan çok bizim için bir ceza olur. Öyle yaparsak para dökmek, giderlerini ödemek, kendilerini de biraz düzgün giydirmek gerekecek; üstelik manastırda olmalanna karşın, orada evlerimizde bulamadıkları eğlence ve özgürlüğe kavuşacaklar... (*Simon'a*.) Doğru söylemiyor muyum?

SIMON. - Çok doğru; özellikle sizinle benim için: Biz dostumuz Canciano gibi dizginleri boyunları üzerine salıvermiyoruz.

CANCIANO. - Ne diyeyim ben? Hakkınız var. Onların evde tutar, bir odaya kapatabiliriz; arada sırada yanımı-

za alır, bir eğlenceye götürürüz, sonra gene kapatırız; kimseyi göstermez, kimseyle konuşurmamız.

SIMON. - Kadınları kapatmak., kimseyle konuşurmamak. Bu onlar için öyle bir cezadır ki üçgün içinde geberiverirler.

CANCIANO. - Daha iyi ya!.

LUNARDO. - İyi ama onlara işkence edecek bir erkek var mı? Sonra, hele akrabalarının kulağına giderse, allımallah dünyanın altını üstüne getirir, elimizden kurtarıverirler. Üstelik., ayı., hödük., köpek., demediklerini bırakmazlar.

SIMON. - Bir defa da, isteyerek veya istemeyerek, boyun eğdiniz mi, gemi azağa alırlar, sesinizi bile çıkaramazsınız.

CANCIANO. - İşte benim karımla da tümüyle böyle oldu.

LUNARDO. - En iyisi, doğrusunu söyleyelim, sopa kullanmak olur.

SIMON. - Evet, namusum hakkı için... Herkes ne derse desin.

CANCIANO. - Ya bize karşı baş kaldırılırsa?

SIMON. - Kaldırırlar mı kaldırılırlar, biliyor musunuz?

CANCIANO. - Ben dediğimi bilirim.

LUNARDO. - Bu takdirde çok kötü bir duruma düşeriz.

SIMON. - Sonra, bilmiyor musunuz? Kanlarını dövenler de yok değil, ama sanıyor musunuz ki bununla yola geliyorlar? Nerede!.. İnadına beterini yapıyorlar. Gebermezlerse, çaresi yok bunun.

LUNARDO. - Yok, gebertmek olmaz.

CANCIANO. - Hayır, elbette olmaz, çünkü dön do-laş kadınsız edemeyiz, bu kesin.

SIMON. - Ne iyi olur değil mi? İnsanın iyi, sakın, söz dinler bir karısı olsun., insanın içi rahat eder.

LUNARDO. - Ben bunu bir kez denedim. Zavallı, be-nim ilk karım bir melekti. Bu ise bir canavar.

CANCIANO. - Ya benimki? Her şeyi kendi bildiği gi-bi yapmak ister.

SIMON. - Ben de bağıryorum, çağıryorum, ama ya-rarsız.

LUNARDO. - Bütün bunlar beladır, beladır ama kat-lanılabilir; asıl şimdi benim içinde bulunduğum durum, doğrusunu söyleyelim, çetin mi çetin. Bir çare bulmak is-tiyorum, ama bilmiyorum nasıl.

SIMON. - Babasının evine gönderin.

LUNARDO. - Tamam! İşte o zaman herkesin maska-rası olurum.

CANCIANO. - Çiftliğe gönderin. Köyde yaşasın.

LUNARDO. - Daha kötü., bütün gelirim dört günde yok eder.

SIMON. - Öğüt verdirin; onu yola getirecek birini bulun.

LUNARDO. - Nerde? Kimseyi dinlemez o.

LUNARDO. - Deneyin bir, giysilerini, mücevherleri-ni saklayın; baş kaldırtmayın, ezin!

LUNARDO. - Denedim; daha kötü oluyor.

SIMON - Anladım, dostum; öyle yapın.

LUNARDO.-Nasıl?

SIMON. - Olduğu gibi bırakın, keyfinize bakın,

CANCIANO. - Ben de öyle sanıyorum ki bundan başka çare yok.

LUNARDO. - Evet, ben de çoktandır anladım. Ben de görüyorum ki başa geleni çekmekten başka çare yok. Midemi katlanmaya alıştırmıştım; ama bu kez yaptığı pek fazla. Böyle bir kızı mahvetmek! Sevgilisini eve almak! Gerçi ben onu kıza damat seçmişim, ama, doğrusunu söyleyelim, o benim niyetimi ne biliyordu? Evlendirmek istediğimi kendisine çitlatmışım, ama ya vazgeçseydim? Yauyuşamasaydık? Aylarca, yıllarca sürebilirdi, o ise tutup evime sokuyor., kılık değiştirerek., gizlice! Onları görüştürüyor, konuşturuyor! Benim kızımı! O masum güvercini! Ah, kendimi tutamıyorum: Doğrusunu söyleyeyim, mahvolacağımı dahi bilsem bu kadına haddini bildireceğim!

SIMON. - Hep Sinyora Felice'nin yüzünden.

LUNARDO, *Canciona'ya*. - Evet, hep o sizin deli karınızın yüzünden.

CANCIANO. - Hakkınız var. Karım bana bunun hesabını verecektir.

ÎKÎNCİ SAHNE

Felice ile öncekiler.

FELICE. - Saygılar sunarım; gösterdiğiniz sevgiden dolayı teşekkür ederim.

CANCIANO. - Ne arıyorsunuz burada?

LUNARDO. - Benim evimde işiniz ne?

SIMON. - Başka bir gürültü çıkarmak için mi geldiniz buraya?

FELICE. - Buraya geldiğime şaşıyorsunuz ha! Çıkıp gitmeli miydiniz size? Beni yabancıyla gitti mi sanıyorsunuz, Sinyor Canciano?

CANCIANO. - Eğer o herifle bir kez daha giderse, gösteririm ben size kim olduğumu.

FELICE. - Söyleyin, mübarek adam, hiç sızdırma bir yere gittim mi?

CANCIANO. - Bir o eksikti...

FELICE. - Siz yokken hiç eve konuk kabul ettim mi?

CANCIANO. - Bir de bu eksikti.

FELICE. - Öyleyse niçin onunla gittim sandınız?

CANCIANO. - Çünkü delisiniz.

FELICE, *kendi kendine*. - Kabadayılık satıyor, çünkü yanında arkadaşları var.

SIMON, *yavaşça Lunardo'ya*. - Vay. kadın korktu.

LUNARDO, *yavaşça Simon'a*. - Aferin, geri basmıyor.

CANCIANO. - Haydi, hanım; benimle eve gelin.

FELICE. - Biraz sabredin.

CANCIANO. - Şaşıyorum: buraya ne yüzle geliyorsunuz?

FELICE. - Neden? Ne yaptım sanki?

CANCIANO. - Söyletme beni.

FELICE. - Söyleyin ne söyleyecekseniz?

CANCIANO. - Haydi gidelim!

FELICE. - Hayır efendim.

CANCIANO, *gözdağı vererek*. - Gidelim, yoksa alimallah...

FELICE. - Alimallah, alimallah, alimallah demesini ben de bilirim. Ne oluyor, efendi? Yoksa beni çöplükte mi buldunuz? Uşağınız mıyım sizin? Uygur bir kadınla böyle mi konuşulur? Sizin karmızım ben; bana buyurmak hakkınızdır, ama hırpalanmaya gelemem. Ben size saygı gösteriyorum; siz de bana saygı göstermek zorundasınız. Kocam oldunuz olalı, benimle bu biçimde konuşmamıştınız. Bu gözdağları ne oluyor? Bu alimallahlar da neymiş? Bu el kaldırmalar ne demektir?.. Gözdağı ha, benim gibi bir kadına gözdağı vermek ha?.. Söylesenize, Sinyor Canciano, sizi bu efendiler mi kışkırttı? Bana böyle davranmayı size onlar mı gösterdiler? Bu eşeklikleri onlardan mı öğrendiniz? Eğer onurlu bir insansanız, kendinize yakışır biçimde davranın; eğer bir suç işlediyseniz, doğru yolu gösterirsiniz. Ama böyle gözdağı vermek, hırpalamak, alimallah demek., böyle kötü davranmak olmaz! Anladınız mı ne dediğimi, Sinyor Canciano? Eğer benim akıllı uslu olmamı istiyorsanız, önce siz aklınızı başınıza alın!

(Canciano, dilini yutmuş gibi donakalır.)

SIMON, *yavaşça Lunardo'ya.* - Duydunuz mu? kurbağa gibi ötüyor.

LUNARDO, *kendi kendine.* - Şunun gırtlığına yapışacağı geliyor. *(Simon'a, yavaşça.)* Bu alık da suspus sınıyor.

SIMON, *yavaşça Lunardo'ya.* - Ne yapsın zavallı? Kendini berbat mı etsin?

FELICE. - Haydi, Sinyor Canciano, bir şey söylemiyor musunuz?

CANCİANO. - Kimin akli daha çoksa, o söylesin.

FELICE. - Cicevovari bir hikmet!.. Ya siz ne dersiniz, efendiler?

LUNARDO. - Hanımefendi, beni söyletmeyin.

FELICE. - Niçin söyletmeyecek misim? Ben buraya bunun için özellikle geldim; benden yakındığınızı biliyorum; yakınmalarınızı dinlemekten zevk duyacağım. Sinyor Lunardo, öfkenizi çıkarın benden, ama gidip kocamı kışkırtmayın! Çünkü eğer bana düşündüklerinizi söylerseniz, ben mantıklı bir kadıyım, eğer bir suçum varsa, sizden özür dilemeye hazırım. Fakat şunu iyi bilin ki karıyla koca arasına ikilik sokmak öyle kolay kolay bağışlanacak günahlardan değildir; başkalarının size yapmasını istemediğiniz şeyi başkalarına yapmamalısınız! Sinyor Simon'a da söylüyorum; çünkü o da, çok sakıngan olmakla birlikte, gereğinde şeytan rolünü oynamasını biliyor. Her ikinizle, hem de anlayasınız diye, apaçık konuşuyorum. Ben onurlu bir kadıyım, eğer bir söyleyeceğiniz varsa, söyleyin.

LUNARDO. - Söyleyin, hanımefendi, o oğlanı kim evime getirdi?

FELICE. - Ben, evet, ben getirdim.

LUNARDO. - Aferin size, hanım!

SIMON. - Çok güzel!

CANCIANO. - Ne beceri! Övünsenize!

FELICE. - Övündüğüm yok. Böyle bir şey yapmasaydım, daha iyi olurdu, ama bu kötü bir davranış değildir.

LUNARDO. - Kimden izin aldınız.

FELICE. - Karınızdan.

LUNARDO. - Karımdan mı? O sizinle konuştu mu?

Sizden rica etti mi? Karım mı gelip size onu getirmenizi rica etti?

FELICE. - Hayır efendim. Sinyora Marina söyledi.

SIMON. - Benim karım mı?

FELICE. - Sizin karınız.

SIMON. - Kıza yarıdakçılık etmesi için yabancıya o mu rica etti?

FELICE. - Hayır efendim, yabancıya ben ricada bulundum.

CANCIANO, *öfkelenerek*. - Siz mi ricada bulundunuz?

FELICE, *Canciano 'ya öfkeyle*. - Evet efendim, ben ricada bulundum.

CANCIANO, *kendi kendine*. - Ah, ne hayvan şey! Laf anlatmanın olanağı mı var?

LUNARDO. - Fakat bu işi niçin yaptınız? Delikanlıyı niçin eve soktunuz? Sinyora Marina bu işe niçin karıştı? Benim karım niçin razı oldu?

FELICE. - Şu niçin., bu niçin., dinleyin, anlatayım size nasıl olduğunu. Bırakın söyleyeyim, sözümü kesmeyin. Haksızsam, haksızım; haklıysam, haklısın dersiniz. Her şeyden önce, efendiler, bırakın da bir şey söyleyeyim. Kınamayın, gocunmayın. Siz çok yaban, çok eski kafalısınız. Kanlarınıza, kızınıza davranışınız o kadar acayip, o kadar alışılmışın dışındadır ki, onlar sizi asla sevemezler: Zorunlu oldukları için boyun eğiyorlar, çok doğal olarak azap içinde yaşıyorlar; size koca değil, baba değil, birer odun, birer hödük, birer zindancı diye bakıyorlar. Olaya gelelim. (Doğrusunu söyleyelim demiyorum, olaya gelelim diyorum.) Sinyor Lunardo kızını evlendirmek istiyor, kıza bir

şey söylemiyor; evleneceğini bilmesini bile istemiyor, nişanlısını göstermiyor. Beğensin beğenmesin, o gence varacaktır, işte o kadar. Evet, kızlar sevişmemeli, babalarının bulduğu kocaya varmalı, boyun eğmeli; ben de bu düşüncededeyim, ama boyunlarına bir ilmik geçirip "Buna varacaksın işte" demek de hiç doğru değildir... (*Lunardo 'ya.*) Bir tek kızınız var: Onu da böyle harcamaya gönlünüz razı mıdır?.. Çocuğa gelince, efendi bir çocuk; iyi yürekli, genç; çirkin de değil, hoşuna gidecek. Ama, doğrusunu söyleyelim, hoşuna gideceğinden emin misiniz? Ya hoşuna gitmezse? Evde yetişip büyümüş bir kız sizin gibi yaban bir babanın oğluyla nasıl bir evlilik yaşamı sürecektir? Evet efendim, onları birbirlerine göstermekle iyi yaptık. Karınız da görüşmelerini istiyordu, ama cesaret edemiyordu. Sinyora Marina geldi, bana sığındı. Ben de maske kurnazlığını buldum, gittim o yabancıya rica ettim. Birbirlerini gördüler, beğendiler; hoşnut oldular. Sizin de gönlünüz daha sakin, daha rahat olmalı. Karınızın bu davranışı hoş görülebilir; Sinyora Marina ise övülmeye layıktır. Ben de ne yaptıysam, iyilik olsun diye yaptım. Eğer insansanız, inanm; hödükseniz, öcünüzü alın. Kız namusludur; çocuk suçlu değildir; biz onurlu kadınlarız. Savunmamı birtirdim; evlenmeyi onaylayın, avukatı da hoş görün!

(*Lunardo, Simon ve Canciano bir şey söylemeden birbirlerine bakarlar.*)

FELICE, *kendi kendine* - Adamları pekâlâ kafese koydum!

LUNARDO. - Ne dersiniz, Sinyor Simon?

SIMON. - Bana kalırsa, kabul.

CANCİANO. - Ben de kırmızı oy verecek değilim.

LUNARDO. - Ben korkarım, gene de sözü bozmak gerekir.

FELICE. - Neden?

LUNARDO - Çünkü, doğrusunu söyleyelim, çocuğun babası...

FELICE. - Doğrusunu söyleyelim., çocuğun babasıyla Sinyor Kont konuşmaya gitti. Kont bu evlenme işini bir yoluna koymayı kendine borç biliyor, çünkü diyor, istemeden bütün bu dedikodulara kendisi neden olmuş., kendisine kötü sözler söylenmiş. Böylece bu işin içinden yüzü ak çıkmak istiyor. Zarif adamdır, güzel konuşur; onun için, eminim, Sinyor Maurizio hayır diyemeyecektir.

LUNARDO, *Simon'la Canciano'ya*. - Ne dersiniz, ne yapalım?

SIMON. - Sevgili dostum, şimdiye kadar bütün düştüğümüz çareler arasında bundan iyisi yok. işi oluru- na bırakalım.

LUNARDO. - Ya ar, namus?

FELICE. - Ne arı? Evlendiler mi, ar mar kalmaz.

CANCIANO. - Dinleyin, Sinyor Lunardo. Sinyora Felice'nin zayıf yanları yok değil, ama doğrusu bazen zarif kadındır, inan olsun.

FELICE. - Öyle değil mi, Sinyor Canciano?

LUNARDO. - Söyleyin, ne yapacağız?

SIMON. - Bence her şeyden önce sofraya oturalım.

CANCIANO. - Hani yemeği unuttur gibi olduk.

FELICE. - Eh canım, bunu düzenleyen budala değil.

(*) Yemek gecikti, ama havaya uçmadı. Siz şöyle yapın,

(*) Yazar kendini söylemek istiyor.

SIMON, *Marina'ya*. - Hanım, siz de payınızı hak ettiniz ya...

MARGHERITA. - Şimdi alır başımı giderim.

FELICE. - Yok, yok, durun! Zavallı Sinyor Lunardo'nun içinde biraz öfke kalmıştı, dökmek istedi. Sonuç olarak özrünüzü kabul ediyor, sizi bağışlıyor; delikanlı da gelirse, evlenirler, sorun kalmaz. Öyle değil mi, Sinyor Lunardo?

LUNARDO. - *kaba*. - Evet efendim, evet efendim.

MARGHERITA. - Ah, kocacığım, bilseniz ne kadar üzüldüm! İnanın bana, bir şeyden haberim yoktu. O maskeli beyler geldikleri zaman, içeri sokmak istemedim, ama.. ama...

FELICE. - Benim yüzümden oldu işte, ne olacak?

MARGHERITA, *yavaşça Lucietta'ya*. - Haydi, sen de bir şeyler söylesene!

LUCIETTA. - Babacığım, bağışlamanızı diliyorum. Benim bir suçum yok...

FELICE. - Hep ben neden oldum diyorum, ben neden oldum.

MARGHERITA. - Doğrusunu isterseniz, bu işte benim de payım var.

SIMON, *Marina'ya, alayla*. - Eh, sizin de becerikli bir hanım olduğunuzu biliyoruz.

MARINA. - Herhalde sizden becerikliyimdir.

FELICE, *sahnenin iç kısmını gözetleyerek*. - Kimdir o?

MARGHERITA, *Felice'ye*. - Hey, geldiler!

LUCIETTA, *kendi kendine, sevinçle*. - Nişanlım geldi.

LUNARDO. - Ne oluyor? Kimdir o? Kim geldi? Erkek mi? (*Kadınlara.*) Çabuk gidin buradan!

FELICE. - Şuna bakın! Ne oluyoruz? Erkekler bizi yiyecekler diye mi korkuyorsunuz? Burada dört kişi değil miyiz? Siz yok musunuz? Bırakın gelsinler!

LUNARDO. - Burada siz mi buyuruyorsunuz, hanım?

FELICE. - Ben buyuruyorum.

LUNARDO. - O yabancıyı istemiyorum. Eğer girerse, ben çıkarım.

FELICE. - Ama neden, niçin istemiyorsunuz? Onurlu bir beydir.

LUNARDO. - Ne olursa olsun istemiyorum. Karım kızım kimseyi görmeye alışık değildirlere.

FELICE. - Eh, bu seferlik sabrederler; değil mi çocuklar?

MARGHERITA. - Ben mi? Elbet!

LUCIETTA. - Ben de, elbet!

LUNARDO, *alay ederek.* - Ben de, elbet, ben de. (*Felice'ye.*) O adamı istemiyorum diyorum size.

FELICE, *kendi kendine.* - Ne ayı şey, ne yaban, Tanrım! (*Yüksek sesle.*) Durun, durun! Dışarıda bekleteceğim. (*Sahnenin arkasına yaklaşır.*)

LUCIETTA, *kendi kendine.* - Hiç umurumda değil. Biri gelsin, yeter!

SON SAHNE

Maurizio ile Filippetto ve öncekiler.

MAURIZIO, *soğuk.* - Saygılar sunanım.

LUNARDO, *sert*. - Hoş geldiniz.

(*Filippetto, Lucietta'yı gizlice selamlar. Maurizio ona baka Filippetto bir şey yokmuş gibi görünmek ister.*)

FELICE. - Sinyor Maurizio, konuyu anladınız mı?

MAURİZİO. - Ben şimdi neler olduğunu değil, ilerde neler olacağım düşünüyorum... Siz ne dersiniz, Sinyor Lunardo?

LUNARDO. - Ben diyorum ki, doğrusunu söyleyelim, iyi terbiye gören delikanlılar maske takmazlar, aile kızlarının evine, doğrusunu söyleyelim, girmezler,

MAURİZİO. - Haklısınız. (*Filippetto'ya.*) Haydi gidelim buradan.

(*Lucietta hiçktra hiçkıra ağlamaya başlar.*)

LUNARDO. - Be mübarek, ağlamak da ne oluyor?

FELICE. - Ben size açıkça söyleyeyim, Sinyor Lunardo. Doğrusunu söyleyelim, bu ayıptır. Adam mısınız, yoksa çocuk mu? Bir razı oluyor, biraz sonra vazgeçiyorsunuz; fırıldak gibi dönüyorsunuz.

MARINA, *Lunardo'ya*. - Bakın şu yaptığınıza! Söz veren, sözleşmeyi imzalayan siz değil misiniz? Ne oldu, ne bitti? Kızı kaçırmadı ya! Evinizin onuruna leke sürmedi ya! Bu ne çocukça davranışlar böyle! Nedir bu naz etmeler, nedir bu surat asmalar!

MARGHERITA. - Şimdi ben de bu işe karışmak istiyorum. Evet efendim, gelmesi benim de hoşuma gitmedi, ama elele verdiler mi sorun kalmaz ki... Bir yere kadar sesimi çıkarmadım, ama şimdi söylüyorum size: Evet efendim, kızıl almalıdır, onunla evlenmelidir.

LUNARDO. - Alsın, evlensin, ne hali varsa görsün! Bıktım, usandım artık.

(*Lucietta ile Filippetto sevinçlerinden sıçrarlar.*)

MAURIZIO, *Lunardo'ya*. - Böyle öfke içinde mi evlenecekler?

FELICE. - Öfkeyle kalkan zararlar oturur. Kızı o almıyor ya!

MARGHERITA. - Haydi, Sinyor Lunardo, ister misiniz? Elele versinler mi?

LUNARDO. - Durun biraz. Bırakın, şu öfkem geçsin.

MARGHERITA, *Lunardo'ya*. - Haydi, kocacığım, anlıyorum durumunuzu. Huyunuzu bilirim; onurlu, sevgi dolu, iyi yürekli bir adamsınızdır; yalnızca, bakın hele, biraz da alıngansınız. Bu kez hakkınız da var; fakat sonuç olarak, hem ben, hem kızınız başışlamanızı diledik. İnanın bana, bir kadını böyle bir davranışta bulunma zorunda bırakmak öyle kolay şey değildir. Ben bunu sizi sevdiğim için, kendisi kabul etmese de, kabul etmek istemese de, şu kızı sevdiğim için yapıyorum. Sizin için, onun için varımı yolumu veririm; ailemizin dinginlik içinde yaşaması için kanımı bile esirgemem. Şu kızı hoşnut edin, siz de gönlünüzü yatıştırın, evin onurunu kurtarın! Sizin aşkınıza layık değilsem, ne yapayım, kocam nasıl isterse öyle olsun yazgım, benim yürekler acısı halim!..

LUCIETTA, *ağlayarak*. - Ah, anneciğim, Tanrı sizden razı olsun; sizden de bütün dediklerimi, bütün ettiklerimi başışlamanızı rica ediyorum.

FİLİPPETTO, *kendi kendine*. - Neredeyse beni de ağlatacak.

(*Lunardo gözlerini siler.*)

CANCIANO, *Lunardo'ya, yavaşça*. - Görüyor musu-

nuz, Sinyor Lunardo? Böyle yaptılar mı, insan kendini tutamıyor.

SIMON. - Özetle, ya güler yüzle ya hırçınlıkla her zaman istediklerini yaptırıyorlar.

FELICE. - Öyleyse, Sinyor Lunardo?

LUNARDO, *öfkeyle*. - Bekleyin!

FELICE, *kendi kendine*. - Hay gözünü sevsinler!

LUNARDO, *sevecenlikle*. - Lucietta!

LUCIETTA. - Babacığım.

LUNARDO. - Gel yanıma.

(*Lucietta usulcacık yanma gider.*)

LUNARDO. - Evlenmek istiyor musun?

(*Lucietta utanır, yanıt vermez.*)

LUNARDO, *öfkelenerek*. - Haydi, yanıt versene! Evlenmek istiyor musun?

LUCIETTA, *tir tir titreyerek*. - Evet efendim, evet efendim.

LUNARDO, *Lucietta'ya*. - Gördün değil mi, nişanlı mı?

LUCIETTA. - Evet, efendim.

LUNARDO. - Sinyor Maurizio.

MAURIZIO, *kaba*. - Ne var?

LUNARDO. - Haydi, canım dostum, bana böyle, doğrusunu söyleyelim, yabancı yanıt vermeyin.

MAURIZIO. - Bir söyleyeceğiniz varsa, buyrun söyleyin.

LUNARDO. - Eğer sizce bir engel yoksa, kızımı oğlunuza veririm. (*İki nişanlı sevinir.*)

MAURIZIO. - Alçak buna layık değil.

FILIPPETTO, *yalvaran bir tavırla*. - Babacığım...

MAURIZIO, Filippetto'ya bakmadan. - Böyle bir utanmazlık yapmak ha!

FILIPPETTO. - Babacığım...

MAURIZIO. - Hayır, evlendirmeyeceğim.

FILIPPETTO, *yarı baygın, sendeleyerek.* - Ne mutsuzum!

LUCIETTA. - Tutun, tutun!

FELICE, *Maurizio'ya.* - Vazgeçin canım, ne katı yüreklisiniz!

LUNARDO. - Biraz üzüyor, ama iyi ediyor.

MAURIZIO, *Filippetto'ya.* - Gel buraya.

FILIPPETTO. - Geldim.

MAURIZIO. - Yaptığına pişman oldun mu?

FILIPPETTO. - Evet, gerçekten pişman oldum, babacığım.

MAURIZIO. - İyi dikkat et, evlensen de önceki gibi söz dinlemedi ve gene bana bağlı olmanı istiyorum.

FILIPPETTO. - Evet efendim, söz veriyorum.

MAURIZIO. - Gelin buraya, Lucietta; sizi kızım olarak kabul ediyorum. Tanrı hayırlı etsin! Verin elinizi.

FILIPPETTO. - El nasıl verilir?

FELICE. - Haydi, verin elinizi. Böyle işte!

MARGHERITA, *kendi kendine.* - Zavallı!

(Lunardo gözlerini siler.)

MARGHERITA. - Sinyor Simon, Sinyor Canciano: Sizler de tanık olacaksınız.

CANCİANO. - Evet efendim, buradayız, tanığız.

SIMON. - Kızımızın ne vakit bir çocuğu olacak?

(Filippetto güler, yerinden sıçrar.)

(Lucietta utanır.)

LUNARDO. - Haydi, çocuklar, neşeli olun! Sofraya oturalım artık!

FELICE. - Doğrusunu söyleyin, sevgili Sinyor Lunardo, benim hatırım için dışarıda bekleyen yabancıyı sokağa atmak doğru mu? Sinyor Maurizio ile o konuştu, onu buraya o getirtti. Uygar insanlar böyle davranmaz.

LUNARDO. - Şimdi sofraya oturalım.

FELICE. - Onu da çağırın.

LUNARDO. - Olmaz efendim.

FELICE. - Görüyor musunuz işte? Çevrenizi saran bu yabancılık, bu eski kafalılık yok mu? Bugünkü kargaşalığa neden hep budur ve üçünüzü de., anlıyor musunuz? Üçünüze de söylüyorum: Üçünüzü de öfke, nefret, tedirginlik içinde bırakacak; herkese alay konusu olacaksınız. Biraz daha uygar, biraz daha konuşulabilir ve insan olun. Karı-lannızın davranışlarını inceleyin: Namus yolundan ayrılmış değilse, hoşgörün, katlanın. Şu yabancı kont temiz, onurlu, uygar bir kişidir; onunla görüşüp konuşmakla hiçbir kötü davranışta bulunmuş olmuyorum; kocam bilir; onunla birlikte geliyor: Aramızda saf ve temiz bir ahbaplıktan başka bir şey yoktur. Giyinme konusuna gelince: Her modanın ardından gidilmedikçe, ev için yıkım olmadıkça, temiz giyinmek hiç de kötü bir şey değildir. Özetle, başınız rahat yaşamak istiyorsanız, kanlarınızla aranızın iyi olmasını istiyorsanız, adam gibi davranın, yaban gibi değil: Buyuran siz olun, ama zorba olmayın; sevilme istiyorsanız, sevin!

CANCIANO. - Doğrusunu söylemeli: Karana diyecek yoktur.

SIMON. - Aklınız yattı mı, Sinyor Lunardo?

LUNAPJDO. - Ya sizin?

SIMON. - Benim, evet.

LUNARDO, *Margherita* 'ya. - Yabancı beye söyleyin, bizimle yemeğe kalsın.

MARGHERITA, *kendi kendine*. - Hele şükür... Umırım bu dersin yararını görür.

MARINA, *Filippetto* 'ya. - Ya sen, çocuğum, eşine nasıl davranacaksın?

FILIPPETTO. - Öyle; Sinyora Felice'nin dediği gibi.

LUCIETTA. - Aman, ben her şeye razıyım.

MARGHERITA. - Yalnızca kollukların buruşuk olduğuna üzülüyor...

LUCIETTA. - Haydi, kuzum, hâlâ bağışlamadınız mı beni?

FELICE. - Tasa etmeyelim! Ne duruyoruz? Sofraya oturalım. Eğer Sinyor Lunardo'nun aşçısı yaban ördeği falan alamamışsa, sofrada yaban bulunmamalıdır ve bulunmayacaktır. Hepimiz uygarız, hepimiz birbirlerini çok seven iyi dostlarız. Neşeli olalım, yiyelim, içelim ve bizi bunca iyilik ve incelikle dinleyen, bize katlanan, kusurlarımızı hoş gören seyircilerin şerefine kadeh kaldıralım!